

наша НІВА

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Э Т А

ISSN 1819-1614

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Фонд

У Рәсей фарс без балагану

Расея арганізавана
выбрала чалавека,
на якога ёй паказалі.
Краіна Мядзьведзея.
Старонка 3.

У НУМАРЫ

Ціхая сапа Баршчэўскага

Пасада кіраўніка
апазыцыйнай партыі
ў Беларусі — гэта пасада
съмяротніка.
Старонка 2.

Казулін працягнуў руку Лукашэнку

Перад выездам у турму
палітык даў прэс-
канфэрэнцыю. Стэнограма
— старонка 6.

Венесуэла-Эквадор- Калюмбія

будзе вайна, якая зацягне
й беларусаў?
Старонка 8.

55

гадоў таму памёр Сталін.
А Казулін нарадзіўся
ў 1955-м. Пра Сталіна
і Казуліна піша Віталь
Тарас. Старонка 12.

У Беларусь лятуць птушкі

У Беларусь аднымі зь першых вяртаюцца кнігаўкі. Мяккая
зіма і адсутнасць снегу даюць магчымасць птушкам дачас-
на вярнуцца дамоў зь месцаў зімовак у Заходнія Францыі. Да
канца лютага кнігаўкі былі зауважаны ўжо ў Старадароскім і
Браслаўскім раёнах. Зауважаныя таксама гуменікі, шэрья гусі,
палявыя жаўранкі; хутка прыліятуць белыя сітаўкі і берасцянкі.

Паводле БелаПАН

Вярнуўшыся з Каносы

Аляксандар Кульпінковіч атрымаў
«Рок-Карону» з рук Уладзімера
Арлова за свой альбом «Штазі».
Старонка 18.

ТДА «ВД Аўто»
ЛІЧЫЛЬNIKI
ДЫЗЭЛЬНАГА
ПАЛІVA
для інжынернай тэхнікі
Экономія – больш за 15%
New
Tел./факс: 375 17 262-57-54, 262-25-29
GSM: 375 29 776-86-25, 694-91-26

ТЭНДЭНЦЫІ

У Нясьвіжы, як у Парыжы, толькі вальней

У інтэрв'ю брытанскай Financial Times кіраўнік кампаніі ў мабільнай сувязі Telekom Austria Group і Mobilkom Austria Барыс Немзіч паведаміў: «Да нас у Беларусі паставіліся нашмат лепш, чым у Брусэлі. Гэта не палітычная заява. Так заяўляе бізнэс».

Барыс Немзіч адзначыў, што «задаволены тым, як беларускія ўлады летасі паставіліся да прапановаў кампаніі, калі яна набыла 70% акцыяў Velcom'у за 730 мільёнаў зёру».

Заява бізнесоўца мела нагодай чарговую спробы Эўракамісі

абмежаваць расцэнкі апэратараў мабільнай сувязі. Брусэль падазрае, што міжнародныя роўмінгавыя зборы (плата за карыстаньне паслугамі замежнага апэратара) — гэта вымаганыне грошай з кліентаў, а ня выпік справядлівай канкуранцыі. На мінульым тыдні Эўракамісія заклікала эўрапейскіх апэратараў скараціць роўмінгавыя выдаткі на SMS-паведамленні і на мабільны доступ у інтэрнэт. На апошній адмысловай канферэнцыі ў Барсэлоне на гэта нават вызначылі крайні тэрмін — да 1 ліпеня. Прэс-сакратарка ЭК пад'ялдынула Немзіча: маўляў, ня ведаю, ад чаго яму бізнэс-клімат у Эўропе стаў не даспадобы, мо ад таго, што фінансавыя вынікі ягоных кампаній ніякаватыя. Нягледзячы на экспансію на ўсходніх рынках, іх каціроўкі ўпалі на 10% за апошні год.

Прыклад Немзіча съведчыць, што беларускія ўлады стараюцца паказаць

сябе бізнэс-фрэндлі з заходнімі інвестарамі. А некаторыя бізнесоўцы радыя працаўцаць у аўтарыгарных краінах: ані табе страйкаў, ані табе абмежаванняў эксплоатацыі, ані мяжы прыбыткай.

Сямён Печанко

У Беларусі адмяняецца «залатая акцыя»

Новы крок эканамічнае лібералізацыі: скасаваны інстытут асаблівага права дзяржавы («залатай акцыі») на ўздел у кіраванні гаспадарчымі таварыствамі. Адпаведны ўказ нумар 144 А.Лукашэнка падпісаў 4 сакавіка, паведамляе БЕЛТА. Адмова ад гэтай нормы будзе спрыяць прыцягненню простых замежных інвестыцый у прамысловасць, а таксама павышэнню рэйтингу Беларусі на міжнародным узроўні і абароне правоў інвестараў, гаворыцца ў тлумачэнні. Указ уступіў у сілу з дня яго афіцыйнага апублікаванья.

БЕЛТА

Баршчэўскуму — 50

4 сакавіка споўнілася 50 гадоў старшыні Партыі БНФ Лявону Баршчэўскуму, вядомому перадусім у якасці грамадзкага дзеяча і інтелектуала.

Святкаваў юбіляр сустэрнай з сябрамі, збольшага выкладчыкамі Беларускага ліцею, — канфідэнцыйнай,

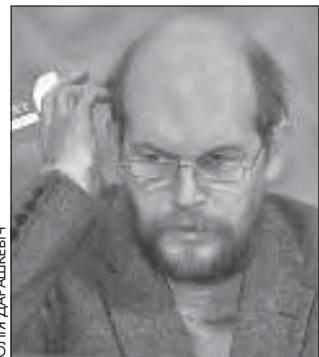
«каб ня ўведаў амон», жартуе ён. Баршчэўскі сам зрабіў сабе падарунак на сьвята — 28-моўны беларуска-эўрапейскі слоўнік, які толькі што выйшаў ва Ўроцлаве.

Баршчэўскі, які ўзваліў на сябе кіраўніцтва Партыі БНФ, выкарыстаў нагоду на-

родзінаў, каб нагадаць пра палітыку. «Я рыхтую замену сабе, — заяўіў ён у інтэрв'ю радыё «Радыё», — і ствараю новае кіраўніцтва. Я разглядаю сем кандыдатур. І канчатковага выбару яшчэ не зрабіў. Дарэчы, абіраць новага кіраўніка партыі ўсё роўна будзе зъезд. Так што — пабачым», — захаваў інтыгу ён.

буг

ЮЛІЯ ДАРАЖКЕВІЧ

Ціхая сапа Баршчэўскага

Пасада кіраўніка апазыцыйнай партыі ў Беларусі — гэта пасада сымяротніка. Яны навідавоку, іх нікто ня любіць, па іх усе б'юць, ім німа ані опцыяў для манзур, ані магчымасці схавацца ад абстрэлу. Усенарадны ўлубёнец на гэтай пасадзе мільгам мяняе імідж на зыненавіднага біоракрата, грантасоса, кліента Вашынгтону, руку ФСБ — карацей, псеўдаапазыцыянэра.

Баршчэўскі зьдзейсніў цуд: прыйшоў на пасаду кіраўніка партыі і ня трапіць рэпутацыі грамадзкага дзеяча. Таму Баршчэўскуму — які ніколі ня піша пра справы партыі, а пра пытаныні нацыянальнага інтарэсу — адказваючы ад рэктара ВНУ да міністра абароны.

Дыялёт, разгавор па сущчеству, чорт пабяры! А Баршчэўскі сабе піша... Бо

пісаць умее. Прычым, у адрозненьне ад іншых партыйных бонзаў, не цураеца патачыць пяро і на інтэрнэт-форумах. Ён вылучаеца.

Баршчэўскі выгадна вылучаеца на агульным фоне, поўным раздзяліўства і расцяярдожданасці — маўляў, па адзіночцы лягчай выжываць на полі вялікае бітвы — таксама сваім дэмантаратыўным упорам на парадак. Ён настаяў на непапулярным, але, на ягоную думку, пільна патрабовым рагшэнні аб умацаванні ўнутрыпартыйнай дысцыпліны ў Партыі БНФ. Як настойваў на умацаванні дысцыпліны ў Ліпцы.

Ён узяў на сябе адказнасць за спрэчнае, але канечнае размыжаванье з «Рухам «За Свабоду», прычым зрабіў гэта неадкладна. Ён пасылядоўны ў прынцыпах.

Ён не хавае і свайго «я» за звыклым беларускім «мы». «Я разглядаю сем

кандыдатур. І канчатковага выбару яшчэ не зрабіў», — можа сказаць ён пра выбар наступніка.

Палітычнае мудрасць Баршчэўскага выяўляецца ў дэталях. Вось адмовіўся ён ад належнай па разнарадцы пасады сустаршыні бісконца біоракратачнага АДС — ціпер аказваеца, ён апчадзіў купу часу і не звязаў рэпутацыі. АДСу — АДСава, БНФу — нацыянальныя інтарэсы. А пра іх вартага нагадваць і генэралам.

Калі б у Беларусі існавалі ройтынгі палітыкаў, ройтынг Баршчэўскага паказваў бы сталы рост. Але ройтынг на Беларусі не існуе. І сама палітыка трыве ў форме ўзаконенага дысыдэнцтва. Дзіва што Баршчэўскі паўтарае сакрамэнтальнае «я не палітык». «Я не паэта, о крым мяне Божа!» — пісаў у такіх выпадках Купала. Да пары.

Барыс Тумар

www.SVABODA.ORG

Фарс без балагану

Расея арганізавана выбрала чалавека, на якога ёй паказалі.

Дзымітры Мядзьведзеў перамог на выбарах з прадказальнікімі: 70% галасоў пры яўцы, што склала таксама пад 70%. Некалкі псеўдаканкурантаў падзялілі рэшту пірага. Малалкая дэмакратычная апазыція правила кароткія пісыці пратэсту ў Москве і Пецярбургу.

Застаецца пытаннем, што новага ў палітыку Расеі прыўнясе новы лідэр рэжыму, які абапіраецца на спэцслужбы і дзяржаўныя сыравінныя манаполіі, у параўнанні з Уладзімірам Путіным, і ці ўвогуле будзе што новае? У дзень пасыля выбараў другі прэзыдэнт працягваў перад тэлекамэрэмі знарочыста раздаваць заданыні трэцяму.

Калі ў замежнай палітыцы і разъмеркаваныі датацый унутры краіны павароты ўсё ж магчымыя, дык наўрад ці можна чакаць прынцыповых зменаў у палітыцы Расеі ў Беларусі, якая вызначаецца інтэрэсамі «Газпрому» і набліжаных да Крамлю нафтавых кампаній.

Паводле афіцыйных звес-

так, за Дзымітрыя Мядзьведзеў прагаласавалі 70,24% выбарцаў, за старшыню камуністаў Генадзя Зюганава — 17,75%, за Ўладзіміра Жырыноўскага — 9,36%, за кіраўніка створанай Крамлем фіктыўнае Дэмакратычнай партыі Андзэя Багданава — 1,30%.

Назіральнікі ад Парламэнцкай асамблей Рады Эўропы назвалі выбары «крокам назад ад дэмакратыі», чым выклікалі гнеўную рэакцыю «расейскага Ярмолішнай» — старшыні Цэнтральным выбаркаму Ўладзіміра Чурава.

Перад выбарамі адсутнічала публічная дыскусія — Мядзьведзеў адмовіўся ад дэбатаў з канкурэнтамі, што стала ўжо традыцыяй постсавецкіх краінаў. Зрэшты, вялікіх дыскусій не было б і на дэбатах. Кандыдатам ад дэмакратычнай апазыціі — Каспараву, Букоўскуму — наўпрост адмовілі ў праве балітавацца. «Канкуренцы» пераемніку Пуціна склалі трох прыдворных кандыдаты, якіх толькі вялікі фантазэр можа лічыць сапраўды апазыцыйнымі.

Гэта лідэр камуністаў Генадзя Зюганаваў, які выдае сябе за абаронцу інтэрэсаў бедных і працоўных, але зашыўся быў у сваіх маскоўскіх кватэрах, калі пару гадоў таму ў Расеі ўзынялася хваля пратэсту супраць адмены ліготаў.

Гэта майстар палітычнай сцэны на працягу ўсёй сваёй кар'еры трансільваў ідэі Крамлю. Вяршынай ягонай дзеянісці быў 1998 год, калі ён уратаваў Ельцына ад імпічменту за развязванье вайны ў Чачні.

Да іх гэтым разам дадаўся яшчэ кандыдат «дэмакрат» — былы палітэхноляг крэмлёўскіх партый, птуны Багданаў. Гэты патлаты суб'ект зь непрыемнай фізіяноміяй выступаў у ролі «апозыціі справа». Для поўнай праўдападобнасці яго абраўся яшчэ й вялікі магістр масонскай лёжкі...

Галасаваньне адбывалася

спакойна, калі не лічыць штраўту тэрарыстычных актаў у Дагестане. Найпершым клопатам выбарчых камісіяў было забесцяпчэнне хоць якой яўкі, каб прэзыдэнцства Мядзьведзеў выглядала легітымна. Таму на ўчастках налівалі алькаголь і нават ладзілі лятароў. Каравац, «выбары прайшли арганізавана».

Нешматлікая дэмакратычная апазыція правяла ў панядзелак пісыці пратэсту ў Москве і Пецярбургу, што скончыліся затрыманнямі двух дзясяткаў чалавек.

Расчараваныне і дэзарыентацыю недабітае расейскае лібральнае інтелігенцыі выказаў праваабаронца Сяргей Кавалёў, што сядзеў за свае палітычныя погляды яшчэ пры Брэжневе: «Пісыці і прагаласаваць азначае ўзяць удзел у агідным спектаклі хлусьні. Але застацца ў дома можа азначаць ухіліцца ад усякай спробы пратэсту супраць Крамлю». Кавалёў урэшце вырашыў пісыці на ўчастак, але знесыў бюлетэнь з сабой на знак пратэсту.

Людзі кавалёўскага гарту наракаюць, што Расея мала

Працяг на старонцы 4.

Смаленшчына прагаласавала супраць Мядзьведзеў

У вобласці на мяжы зь Беларусью кандыдат Крамлю атрымаў найменшы працэнт галасоў сярод усіх рэгіёнаў — 52,62%. «Адзіная Расея» на выбарах у Думу ў гэтым рэгіёне набрала ўсяго на 2% больш. Для аўтарытарнай Расеі такі нізкі працэнт фактычна роўны галасаванью супраць.

У сярэднім у краіне Мядзьведзеў афіцыйна сабраў аж 70,23%. Мядзьведзеў таксама сабраў менш за сярэднє ў Каўзі, Карабяўцы (Калінінградзе) і Мурманску. Але не ў Пецярбургу, адкуль ён родам (72,27%), і не ў заможнай Москве (71,65%). Імаверна, у рэгіёнах, што мяжуюць з цэнтральназўрапейскімі краінамі, на выбарцаў менш уплывае на прапаганду «поспехаў пущнскай Расіі» — вельмі адносных і ці трывалых.

У Pacei цар заўжды быў адзін

Як вядома, Джордж Буш паглядзеў у очы Пуціна і пабачыў у іх шчырую славянскую душу. Тады як Джон Маккейн у тых самых вачах выгледзеў толькі трох літары: К, Г і Б. У зренкі Мядзьведзева пакуль никому не ўдалося нават зазірнуць. Таму ўсім застасенца гадаць і згадаўца, які будзе ягоная роля і палітыка.

Съвет прыглядаеца да выбараў у Pacei з пагардай, але і прыхаваным спадзяваннем, што недэмакратычна абразны Мядзьведзей акажацца кіраўніком Pacei, здольным зразумець, што будучыня і Pacei, і навакольнага съвету залежыць ад таго, ці стане Pacei адкрытай дэмакратый. Ад таго, ці расейская эліта будзе, як у XIX ст., лічыць сваёй задачай інкарпарацыю суседніх краінаў, а свае інтэрэсы — супрацьлеглымі інтэресамі навакольнага съвету. Ці наадварот,

паставяць на інтэграцыю ў сусьеветную эканоміку і павагі да свабоды індывідуа.

Самі выбары 2 сакавіка большасць СМІ не называюць іначай як фарсам.

«Дэмакратычны рытуал быў да такой ступені дэвальваваны, што для многіх у Pacei стала ўсё адно, хадзіць на выбары ці не хадзіць», — піша нямецкая газета Sueddeutsche Zeitung.

На думку гэтага мюнхэнскага выдання, Мядзьведзеву будзе «ня так проста як Пуціну», бо хоць цэны на нафту па-ранейшаму зашкальваюць, дынаміка росту расейскай эканомікі горшы.

Французская правіцовая газета Le Figaro пытаетсяца сабе, ці пущінска-мядзьведзейскі «тандэм пратрымаеца даўжэй, чым адну вясну: у Pacei традыцыйна месца было толькі для аднаго цара».

Тымчасам газета французскіх бізнес-колаў Les Echos бачыць у Мядзьведзеву

асобу ў традыціі расейскіх палітычных марыянэтак, якіх у пераходныя перыяды вылучалі мацнейшыя гульцы, але якія на мелі ў сабе якасцяў для таго, каб стаць правадырамі.

Маскоўская газета «Время новостей» перажывае, што выбарчы вечар «быў найнуднейшы ў сучаснай гісторыі Pacei». Апазыцыйная «Новая газета» піша пра імітацыю палітычнай барацьбы паміж Мядзьведзевым і трymа псеўдаапазыцыйнымі кандыдатамі, якія насамрэч усур'ёз наставяць пад сумнеў манаполію пущінскай групоўкі на ўладу.

Чутныя ў съвеце і больш аптымістычныя галасы. Гэтак, былы міністар замежных спраў Польшчы Адам Ротфэльд упэўнены, што ратацыя ўлады у Pacei дае надзею на хай паступовыя, але перамены да лепшага, што «Мядзьведзев будзе адигрываны большую ролю, чым многія мяркуюць, і на будзе ні марыянэткай, ні фіксыяй».

МБ

Фарс без балагану

Працяг са старонкі 3.

зъмнілася ад часоў Мікалая I, калі краінай кіравалі агенты Ш аддзялення і Лермантаў горка пісаў: «Бывай, нямытая Расія, Край панства і сагнутых сыпін, І вы, астрогаў вартавыя, І ты, народ адданы ім».

Тым на менш, ураджэнец Гродні Сяргей Кавалеў захоўвае спадзеў: «Я да дэмакратіі наітэўна не дажыву [С.Кавалеў — ў дзень выбараў споўнілася 78]. Але на троба занадта пэсымізму. Андрэй Сахараў у 1979 г. гаварыў, што не прадбачыць зъмену ў Савецкім Саюзе ў агляднай будучыні. Між тым зъмены началіся ўжо за пяць гадоў, а ў 1991 г. сама дзяржава СССР распалася. Ціпер съвет разъвіваеца хутчэй, чым тады, дык хто ведае... Хоць сёньня здаецца, што расейская дэмакратыя — гэта справа хіба што 10—20 гадоў, можа, нам не давядзенца чакаць аж так доўгта», — сказаў ён у інтэрв’ю польскай «Газэце выбарчай».

Мікола Бугай

PHOTO BY MEDIABEST

Як тое нам знаёма...

3 сакавіка ў цэнтры Москвы, на Чыстых Прудах, здавалася, увяліваенна становішча. Стаяла вайсковая тэхніка, тоўплісія камуфляжныя людзі.

Каб высыветліць абставіны, я падышоў да аднаго з прадстаўнікоў сілаў правапарадку, называўся журналістам з Беларусі і, як немасковец, выказаў зацікаўленасць, што тут адбываеца. На што пачуў адказ:

— Рыхтаемся да выступу са-мадзейнасці.

— А што за самадзейнасць такая?

— Творчая. Сыпяваць будзем ды танчыць.

— А, то можа гэта звязана з учорашнімі выбарамі? Святка-

ваньне будзе?

— Ага, будзе. Маладыя міліцыянты вунь ужо прыплюсваюць, — хмыкнуў мой суразмоўца.

Тлумачэнне, вядома, дзіўнае. Тым больш з боку чалавека ў форме, які адмовіўся назваць сябе.

Як тлумачэнне такой мабілізацыі больш пасуе ў дадзеным выпадку тое паведамленне, што 3 сакавіка а 17-й у Москве меў адбыцца «Марш нязгодных» — акцыя, арганізаваная апазыцыйнай кааліцыяй «Іншая Расея». І збор удзельнікаў прызначаны менавіта на Чыстых Прудах. Маскоўская мэрыя адмовіла ва ўзгледненні «Маршу нязгодных», ніяк пры гэтым не матываваўшы

сваё рашэнне.

У Пецярбургу таксама меў адбыцца «Марш нязгодных», які, у адрозненіі ад маскоўскага, быў санкцыянованы ўладамі. Каб узяць удзел ў ім, у пайночную стаціцу Pacei прыляцелі лідэры «Іншай Расеі», вядомыя апазыцыйнай дзейнаму рэжыму палітыкі Эдуард Лімонаў і Гары Каспараў. Таксама мітынг ў падтрымку «Маршу нязгодных» заплянаваны больш як у 10 рэгіёнах Pacei.

Нагадаем, што 2 сакавіка ў Расейскай Фэдэрацыі адбыліся выбары прэзыдэнта. Паводле папярэдніх звестак, перамогу атрымаў Дзмітры Мядзьведзев. Пасля падліку 99,45% бюлётэняў, ён мае 70,23% галасоў выбарцаў.

Галоўнае пытанне, якое хоцца задаць уладам (усё тым жа, пущінскім, бо зъмена ўлады наўрад ці адбудзеца пры «пераенінні»): калі новаабраны прэзыдэнт мае абсолютную падтрымку насельніцтва краіны (тут трэба адзначыць, што падтрымку як мінімум большасці той мае), а апазыція прадстаўленая, як заўляеца, маргіналізаванымі групамі, то навошта тады спатрэбілася выводзіць войскі ў цэнтар стаціцы Pacei супраці кулкі нязгодных? А можа, усё ж такі ёсьць чаго баяцца? Баяцца, што нешматгалосы крык неабыяковых ды нязгодных будзе пачуты...

Гэх, як тое нам знаёма...

Юры Алейнік, з Москвы

Асобы лютага

Выбар відавочны — Аляксандар і Ірына Казуліны.

15 лютага ў Віцебску Аляксандар Лукашэнка заяўвіў, што прапаноўваў палітвізію Аляксандру Казуліну вызваленіне ў абмен на выезд з краіны ў Нямеччыну. Лукашэнка сказаў: «Наколькі я інфармаваны, гэтая пазыцыя ня ўстроіла аднаго Казуліна. Пытаньне было ў тым, што ягоная жонка хворая, і да мяне зьвярнуліся паслы Эўрасаюзу... Я згадзіўся — хай вязе, лякуе жонку. Але наколькі ранкам я быў інфармаваны, ён адмовіўся яе лекаваць. Але гэта сямейныя праблемы, адмовіўся дык адмовіўся. Ён адмовіўся нават паслья таго, як ягоныя дочкі пачалі і ўгаворвалі ўратаваць маму, яму гэтая мама ўжо даўно не была трэба... Але я не хачу ўлазіць у чужыя дзялі, жыцьцё ўсе расставіць па сваіх месцах».

Съяротна хворая Ірына Казуліна знайшла ў сабе сілы адказаць на гэтыя слоўы адкрытым лістом. Яна ўжо не магла гаварыць, але пісала: «Зачапіла за жывое грэблівае стаўленіне да нашай сям'і. Хоць часам здаецца, што нічога падобнага ўжо ня можа вывесці з сябе, цынізм дзвівіць. Тыя прапановы, якія былі агучаныя ягоным пасланцом нам, былі непрымальнімі. Гэта было б ганебнымі ўцёкамі з краіны».

23 лютага Ірына Казуліна памерла. Адміністрацыя калёніі доўга не хацела выпускаць А. Казуліну на пахаваньне жонкі. Але пакутніца-жанчына абудзіла такую хвалю грамадзкага спачуваньня і абурэння, што ўлады ўрэшце былі вымушаныя адшкадаваць палітыку тры дні адпачынку.

Развітацца з Ірынай Казулінай у Чырвоны касыёл і

на могілкі ў Тарасава прыйшлі некалькі тысяч чалавек. Гэтая жанчына стала ўвасабленынем і сымбалем усіх пакутаў, якія выпадаюць на долю свякоў беларускіх палітвізій.

Перад самым вяртаньнем у турму Аляксандар Казулін сказаў: «Я дарую Лукашэнку, мая сям'я даруе яму. Я працягваю руку да Лукашэнкі з абсалютна чыстымі сэрцам і намерамі. Я прапаноўваю яму забыцца на ўсе асабістыя крыўды».

Гебхарт Вайс. Сэпаратыўны перамовы нямецкага пасла з Лукашэнкам скончыліся вызваленінем шэрагу палітвізій. Цягам лютага на волі апынуліся Артур Фінькевіч, Андрэй Клімаў, Аляксандар Зыдзьвіжкоў. Стала відавочна, што афіцыйны Менск праводзіць нейкія перамовы з Нямеччынай. Ка заў пра ролю пасла Вайса і А. Казулін: «Я магу сказаць, што нямецкі пасол Вайс дзеянічай сумленна. Ён шчыра хапеў нам дапамагчы. Тое, што было потым, — іншая гісторыя. Разумееце, немцы часта не разумеюць нашу рэчаіснасць і нюансы, якія вельмі важныя».

Андрэй Хадановіч. Культурны голад, які ўтварыўся ў выніку забаронаў на беларускую культуру і друк, у

лотым спаталіаў Андрэй Хадановіч падчас презэнтацыі новай кнігі вершаў «Бэрлібры». На імпрэзу прыйшло некалькі соцен чалавек. Усе ахвотныя нават не змаглі зьмісьціца ў тэатральнай залі Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў. Хадановіч мае неаспречны талент і папулярнасць і дае прыклад творчай і грамадзянскай нястомнасці.

Уладзімер Здановіч. Дэпутат палаты прадстаўнікі Уладзімер Здановіч, які каардынует распрацоўку новага закона «Аб правілах беларускай артаграфіі і пунктуацыі», заявіў проста, для каго прымаецца закон аб кропках, косках і вялікіх літарах у слове Прэзыдэнт: «Пасыль прыняцца закону «Наша Ніва» і ARCHÉ павінныя будуць кіравацца зацверджанымі правіламі». Словы Здановіча супярэчаць ягоным жа заявам месячнай даўніны, дзе парламэнтар выказаў зусім іншыя думкі: «Нельга чалавеку забараніць размаўляць і пісаць на той мове, на якой ён хоча. Калі хтосьці чытае газету «Наша Ніва», часопіс ARCHÉ, дык наўрад ці іх будуць забараніць». Характэрна, што радыкальныя зьмены ў законе былі ўнесеныя перад другім чытаньнем, без ніякіх нават кансультаций з навукоўцамі.

Косаўскія альбанцы. 17 лютага на палітычнай мане съвету паболела на яшчэ адну незалежную дзяржаву. Парламэнт Косава адзінага-

лосна прагаласаваў за абвяшчэнне незалежнасці краю ад Сэрбіі. Косава пачало барацьбу за незалежнасць у 1970-я, калі край нават ня меў дзяржаўнага статусу ў былой Югаславіі. Агманём нацыянальна-вызвольнае барацьбы быў універсытэт Прышпіны, а маральнym лідэрам руху — нядыўна памерлы філэзаф Ібрагім Ругова. Хаця касавары і абвясылі незалежнасць, пытаньне, ці стануть яны нацыяй, застаецца адкрытым.

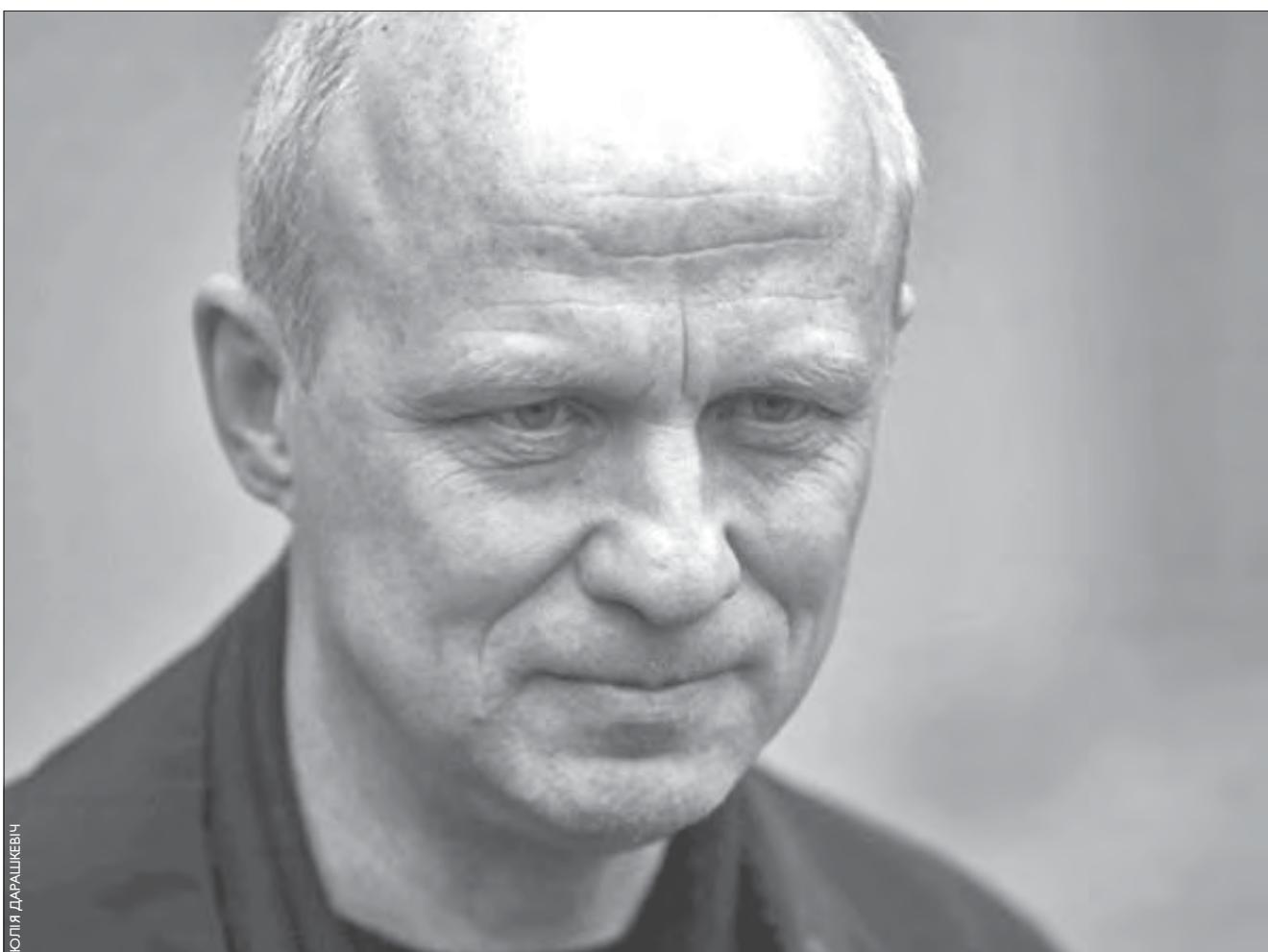

Аnton Кушнір. Наймацнейшая ў съвеце беларуская школа фрыстайлістай-акробатаў займела яшчэ адну зорку — Антона Кушніра. 23-гадовы мяячук ідзе другім у агульным заліку Кубку съвету, саступаючы толькі канадзкай легендзе фрыстайлу Омішлю, і апярэджаючы славутага суайчынніка Дацьчынскага. У лютым Кушнір выйграў першы тытул у сваім жыцці.

Зыміцер Панкавец

Ольга Драгунчык

ЮЛІЯ ДАРАШКЕВІЧ

Казулін працягнуў руку Лукашэнку

Перад выездам назад у калёнію «Віцьба» Аляксандар Казулін даў прэс-канфэрэнцыю у сядзібе інфармацыйнага агенцтва БелаПАН.

Казулін быў абмежаваны ў часе, таму контакты з прэсай былі сьціснутыя да паўгадзіны. На пытаныні палітвізенъ адказваў па-расейску.

Пачаў А.Казулін з невялікай прамовы, дзе акрэсліў сваю пазыцыю па шэрагу пытанняў.

«Я выйшаў з прапановай да ўсіх дэмакратычных сілаў падвесыці рысу, забыцца на ўсе свае нейкія асабістыя крыўды, зразумець, што дзяленьне ўжо скончылася. Усе

мы мусім аўяднацца для пепрамен, час гвалту, вайны і тэорыю канчаецца. Я выступіў з ініцыятывай аўяўіць 2008 год годам Беларускай Народнай Рэспублікі, у нас, у Эўропе, у съвеце. Я выступіў з прапановай аbstварэнні не аргкамітэту АДС, а народнага камітэту па съвяткаваны 90-годзьдзя БНР. Таксама папрасіў апазыцыю заявіць, што сёлета мы правядзем Кангрэс усіх дэмакратычных сілаў Беларусі. Гэты Кангрэс ня можа

быць месцам разборак, а павінен быць прысьвечаны будучыні нашай краіны, яе месцы ў съвеце, стасункам з нашымі суседзямі, ЗША, Эўрасаюзам, Расеяй. Нам ня трэба на Кангрэсе патрабаваць нейкіх справаўдач і апраўданняў ці высыяціцца, хто з нас найлепшы. Я прапанаваў, каб на Кангрэс была запрошаная Рада БНР на чале з Іонкай Сурвіллай. Таксама звязранасцю да грамадзкой арганізацыі «Бацькаўшчына», каб

яны таксама ўвайшлі ў склад народнага камітэту, і паспрыялі, каб беларусы съвету прыехалі на гэты Кангрэс. У Кангрэсе мусіць узяць удзел ня толькі палітыкі, але і пісьменнікі, і моладзь, і прадпрымальнікі», — адзначыў А.Казулін.

У часе прамовы палітвізенъ таксама зъвярнуўся да А.Лукашэнкі: «Сёньня я прачинуўся крыху іншым чалавекам. У маёй душы наступіў спакой. Гвалт не прыводзіць ні да чаго добра, я гэта заўсёды ведаў. Я дарую Лукашэнку, мая сям'я даруе яму. Магу толькі сказаць, што нельга пераступаць празь съвятыню, за съвятыню змагаюцца і перамагаюць, але яе не абражают. Я працягваю руку да Лукашэнкі з абсолютна чыстым сэрцам і намерамі. Я прапаную яму забыцца на ўсе асабістыя крыўды. Нягледзячы ні на што, ён частка гісторыі не-

залежнай Беларусі. Я заклікаю яго падняцца над асабістым і стаць сапраўды прэзыдэнтам Беларусі, а не звычайнім съяротным.

Лукашэнка чалавек са сваімі жарсыцямі і эмоцыямі, пары яму стаць прэзыдэнтам. Падняцца над нізкім і пакашаць усё съветлае, што ёсьць у кожным чалавеку, і, канечне, ёсьць у Лукашэнку. Я прапаную яму забыцца на мінулае і пачаць усё з чыстага аркуша. У Лукашэнкі ёсьць сёньня выбар — прыняць маю прапанову і пачаць новы этап у развівіці Беларусі».

Таксама А.Казулін акрэсліў сваё бачанье геапалітычнага выбару Беларусі: «Калі мы гаворым пра Расею, то нельга паліваць брудам вялікую краіну, у захаваюцца і будуць асабіўныя стасункі з Расей, аднак наша будучыня ў Эўропе і Эўрасаюзе».

Пасыля выступу журналісты мелі магчымасць задаць пытаныні.

— Як у калёніі ўспрынялі навіну пра съмерць Вашай жонкі?

— Асуджаныя паставіліся зь вялікім жalem і спачуваннем да мяне. Кіраўніцтва таксама праявіла чалавечнасць.

— Вы гатовы стаць на чале дэмакратычных сілаў?

— Калі кажуць, што нехта гатовы стаць лідэрам, я ўзгадваю Пятра Краўчанку, які сказаў, што гатовы стаць нацыянальным героям і лідерам. Не чалавек рапшае, а грамадства. Лідэр сам не становіцца.

Міністар Навумаў: Падставаў амністраваць

Напірэдадні Дня міліцii, які адзначаецца 4 сакавіка, міністар унутраных справаў Уладзімер Навумаў адказаў на пытаныні журналістаў. Міністар паведаміў, што ў краіне рыхтуеца чарговая амністыя. У сувязі з гэтым амаль адразу прагучала пытаныне, ці зможа пад гэтую амністыю трапіць экс-кандыдат у прэзыдэнты Аляксандар Казулін.

«Прымянецце амністыі прадугледжвае, што асуджаны поўнасцю выконвае свае абавязкі. Асуджаны Казулін на сёньняшні момант мае чатыры папрэдканы, таму падставаў на падачу амністыі няма. Вы ведаеце, я выконваю закон, а ня ўношу нейкія прапановы. То бок, у нас падставаў для амністыі няма, калі ж будуць прапановы і яны будуць некім падтрымлівацца, то мы іх выканаем».

віцца, яго робяць людзі. Калі гэтага захочуць людзі, то іншая справа, а сам я такіх заявяў рабіць ня буду.

— Што давала Вам сілаў цягам гэтых двух гадоў за кратамі?

— Я атрымліваў вялізарную колькасць лістоў, як зь Беларусі, так і з-за мяжы. Мне пісалі ад дзяяцей да пэнсіянераў. Самы старэйшы чалавек, які мне напісаў, быў ва ўзроўніце 86 гадоў. Там быў не радкі, а іхныя душы і сэрцы.

— Можна спрагнаваць, што ўлады не пацінцуць працягнутую Вам руку, што рабіць тады?

— Ня трэба каяцца публічна, важна, каб пакаянне было ў душы. Гаворка ідзе ня толькі пра Лукашэнку, але і пра ягоную каманду. Калі мы ня можам зъмяніць съвет, мы павінны зъмяніць самі сябе. Трэба задумвацца не аб поўтавых проблемах, а аб вечных. Нас усіх чакае Божы суд, які вельмі блізкі. Гэта ня толькі мая прапанова, але і прапанова нябёсаў. Калі гэтая прапанова будзе адрынутая, то Лукашэнка пакажа ўсюму съвету, што ў яго няма нічога съявитога. Агульная карысць дасягаецца толькі шляхам кампрамісу, таму Лукашэнка мусіць пераадолець сябе.

— Вы не чакаеце, што ўжо гэтымі днямі будзе падпісаны ўказ аб Вашым канчатковым вызваленіні?

— Я заўсёды разылічаю на лепшае і рыхтуюся да най-

горшага. Сёньня я гатовы да самага горшага развіцця падзеяў. Я абсалютна ўпэўнены, што да 25 Сакавіка мяне ня вызываюць, што будзе далей, гэта іншае пытаныне.

— Вы можаце пра ясьніць сътуацию, хто канкрэтна Вам прапаноўваў ад'езд?

— Магу сказаць, што пасол Вайс быў шчыры ў сваім імкненні мне дапамагчы, але ён не зусім добра ведае беларускія рэаліі. З улады мне прапаноўвалі гэта на самым высокім узроўні, нават на трох тлумачыць, на якім, бо і так відавочна.

— Цяпер Вы вяртаецеся ў калёнію, што будзе далей?

— З сёньняшняга дня я адмаўляюся ад усіх ультыматумаў да ўлады. Я ня буду больш галадаць і супраціўляцца патрабаванням рэжыму. Чаму? Бо простыя людзі на пахаваныні жонкі мяне прасілі аб гэтым. «Вашае жыццё патрэбнае нам», — казалі яны мне. Гэтыя слова абудзілі ўва мне адказнасць за людзей. Адказнасць і прымушае мяне прыняць кардынальна іншае ражэнненне.

— Рашэнне аб пяявезьдзе ў Нямеччыну Вы пры малі самастойна ці пасыля парадаў з боку сям'і?

— Любая жанчына хоча дапамагчы мужу. Любая жанчына хоча ўбачыць ханаць бі кавалацак сонца і свабоды. Маёй жонцы вельмі хацелася гэтага, але лекаванне ў Нямеччыне фактычна не прапаноўвалася. Сыходзячы з таго, як хутка памерла мая жонка, то фактычна мне прапаноўвалася, каб яна памерла ў Нямеччыне.

— З турмы Вы неаднаразова заклікалі ЗША і ЭС увесці эканамічныя санкцыі супраць Беларусі. Ваша пазыцыя ў гэтым пытаныні не зъмянілася?

— Кожны мае права прымаць ражэннін, якія лічыцца патрэбнымі. Я не зъяўляюся кіраўніком ЗША ці ЭС. Яны прымаюць тыя ражэннін,

якія зыходзяць зь іхнага разумення на маралі і сумлення. Таму прымаць падобныя ражэннін — іх права. Я ня буду гэтага каментаваць.

— Ва Ўкраіне прагучала, што ўкраінтэграцыя здольная аўяднаць улады і апазыцыю. Ці магчыма нешта падобнае ў нас?

— Апазыцыя і ўлады розніцца толькі на асновах духоўных каштоўнасцяў, а не на нейкіх жорсткіх прыярытэтах матэрыяльнай і суб'ектыўнай рэчаіснасці. Будучыня Беларусі ў ЭС досыць туманная і аддаленая, але мы павінны да гэтага імкнущца, бо гэта будучыня нашай краіны. Ня выключана, што Лукашэнка зноў вернешца на «прынцып дубінкі», і тады Беларусь можа чакаць хаос. І якія наступствы будуть гэтага хаосу, вельмі цяжка сказаць.

— Ці могуць расейскія выбары неяк паўплываць на сътуацию ў Беларусі?

— Роля асобы ў гісторыі ўжо даказаная. Мядзьведзеў — гэта асока, ён, у любым выпадку, ужо не асока Пуціна. Так, яны сябруюць і маюць супольную палітыку, але элемент асабістага мядзьведзеўскага будзе відавочным. Нам трэба праста пачаць, у якім ракурсе будуть развязвацца гэтыя стасункі.

— Што Вы думаеце пра стан апазыцыі ў Беларусі?

— Я паставіў кропку на мінулым, і не хачу лезыці ў нейкія разборкі. Цяперашні стан у апазыцыі відавочны. Навошта я буду вам гаварыць тое, што вы і так ведаеце? Калі кожны зробіць крок науснітрач аднаму, то мы дасягнем згоды.

— Вас часта парадаў з Лукашэнкам узору 1994 году. У чым прынцыповае адрозненне?

— Мы з Аляксандрам Рыгоравічам зъяўляемся антыподамі, а яны заўсёды прыцігваюцца. Той, хто займаецца вывучэннем тэасофскай літаратуры, зразумее, што я сказаў.

Зыміцер Панкавец

Вэнэсуэла—Эквадор—Калюмбія: будзе вайна, якая зацягне й беларусаў?

Вайна не перастала быць працягам дыпляматыі, толькі іншымі сродкамі. Далёка ня ўсе куткі сьвету такія мірныя, як Эўропа. Пра гэта чарговы раз нагадаў выбух напружанасці на паўночным заходзе Латынскай Амэрыкі.

Зачэпкай для канфлікту стала дзёрзкая апэрацыя калюмбійскай авіяцыі і спэцвойскаў. У часе яе на тэрыторыі суседняга Эквадору былі забітыя асобы нумар два ў паўстанцкіх Рэвалюцыйных узброеных сілах Калюмбіі (ФАРК) Рауль Рэес і яшчэ 17 (паводле іншых звестак — 20) партызанаў. Пакуль няясна, ці загінула разам з імі жонка Рэеса — дачка галоўнага правадыра калюмбійскіх партызанаў.

Рэес быў адным з сямі сяброў паўстанцкага сакратарыяту — найвышэйшага каманднага органу. Упершыню за 40 гадоў калюмбійскім уладам удалося зьнішчыць кірауніка герылы такога высокага рангу.

Афіцыйна съцвярджаецца, што перахоп тэлефанаўніяў, а таксама звесткі ад шпега дазволіў вызнанчыць месца начоўкі Рэеса. Пішуць, што з гэтym калюмбійскім вайскоўцам мелі памагчы амэрыканцы. Міністар абароны Калюмбіі падкрэсліў, што Рэес перабываў усяго за 1800 мэтраў ад мяжы, што калюмбійскія самалёты вялі агонь, не парушаючы паветранае просторы Эквадору і што толькі пасля інцыдэнту камандас вывезлі з эквадорскай тэрыторыі целы Рэеса і другога партызана, не чапаючы ас-

татніх.

Рэес быў галоўным прадстаўніком паўстанцаў на перамовах пра вызваленне палітычных закладнікаў, якіх утримлівае ФАРК. Зь ім наўпрост контактовалі ўрадоўцы Вэнэсуэлы і Эквадору, якім паўстанцы давяраюць, і Францыі. Парыж патрабуе вызвалення экс-кандыдаткі ў презыдэнты Калюмбіі Інгрыды Бэтанкур, якая мас таксама францускае грамадзянства.

Эквадорская і вэнэсуэльская афіцыйныя асобы зьвінавацілі ўлады Калюмбіі ў мэтаскіраваным зрыве перамоваў, абвесціўшы, што былі блізка таго, каб вызваліць Бэтанкур. Чавэс называў презыдэнта Калюмбіі «паханом банды», а Карэа — кіраўніком «вар'яцкага брахлівага ўраду».

Рэйд на тэрыторыю Эквадору дазволіў уладам Калюмбіі даказаць свае даўнія аўтнавачваныні: Эквадор, блізкі саюзник Вэнэсуэлы, дазваляе калюмбійскім партызанам выкарыстоўваць свае джунглі ў якасці базы.

Аднак апэрацыя парушыла міжнароднае права. Войскі адной краіны ня маюць права ўрыванца на тэрыторыю другой. Праўда, тыя самыя нормы на тых жа падставах нядаўна ўзяла пад гусеніцы сваіх танкай Турцыя ў Ірацкім Курдыстане.

ФАРК вядзе партызанку ўжо 40 гадоў. Напачатку за ФАРК стаяла баявое крыло Камуністычнай партыі, але з часам, калі стала відавочна, што ФАРК склалася да наркагандлю і бандытызму, камуністы разарвалі

стасункі з ФАРК. Партызаны зарабляюць тым, чым і ўсе партызаны: экспрапрыяццем. Але калюмбійскія, акрамя таго, увайшлі ў сымбіёз з наркамафіяй і кантралююць вырошчваныне кокі.

Прэзыдэнты Вэнэсуэлы і Эквадору, што прыйшлі да ўлады на хвалі антыамэрыканскага папулізму, здаўна ненавідзяць прэзыдэнта Калюмбіі — вернага саюзника ЗША, які абапіраеца на дапамогу Вашынгтону як у барацьбе супраць наркамафіі, так і супраць

партизанкі. Тады як Уга Чавэс партызанцы сымпатызуе і ў нядзелью, у сваім штотыднёвым тэлешоў, называў Рэеса «слаўным хлопцам, сапраўдным рэвалюцыянэрам».

У аўторак улады Калюмбіі апубліковалі новыя дакумэнты, захопленыя, як съцвярджаецца, у стане ФАРК. Сярод іх съведчаныні, што герылья атрымала ў якасці фінансаванья ад Уга Чавэса 300 мільёнаў даляраў.

У ноўтбуку Рэеса таксама знаходзіцца ліст, у якім

У аўторак улады Калюмбіі апубліковалі новыя дакумэнты, захопленыя, як съцвярджаецца, у стане ФАРК. Сярод іх съведчаныні, што герылья атрымала ў якасці фінансаванья ад Уга Чавэса 300 мільёнаў даляраў.

Раёны актыўнасці калюмбійскіх партызанаў.
Крыніца: gazeta.ru.

Рауль Рæс, зъняты падчас звонка Чавесу.

Рæс намаўляе сваіх паплечнікаў з ФАРК, каб яны выдалі шэраг закладнікаў, якія ўтрымліваюцца ў джунглях, за пасярэдніцтвам прэзыдэнта Эквадору Карэа, што мела б дапамагчы яму «ў ягоных палітычных дзеяннях».

У панядзелак прэзыдэнт Эквадору, пад упльвам Каракасу, таксама перасунуў войскі да мяжы з Калюмбіяй. Гэта паставіла рэгіён на мяжу вайны.

Канфлікты ў гэтай зоне здараліся нярэдка. Гэтак, Эквадор у 1981 і 1995 гадах двойчы ваяваў зь іншымі суседам — Пэру.

Сытуацыю ціпер разглядае Рада Арганізацыі Амерыканскіх Дзяржаваў. Пасярэдніцтва ўзяла на сябе прэзыдэнтка Аргентыны Крыстына Фэрнандэс дэ Кіршнэр. Гэта не абяшае нічога добрага: яна выразна стаіць за Чавеса і можа гальванізаваць напружанаццаць.

Становішча маглі б разрадзіць недвухсэнсоўныя пррабачэнні Калюмбіі перад Эквадорам, але прэзыдэнт Альвара Ўрыбэ на тое наўрад ад пойдзе.

Больш за тое, у аўторак Ўрыбэ заявіў групе журнالістаў пра намер падаць на свайго вэнэсуэльскага калегу ў Міжнародны tryбунал у Гаазе «за апекаванье і

финансаванье генацыду».

Папулярнасць Ўрыбэ ў краіне рэзка вырасла: большасць калюмбійцаў ненавідзяць бязылітасных партызанаў.

А віцэ-прэзыдэнт Калюмбіі паведаміў, выступаючы ў Жэнэве, што ў кампутарах Рэса ўтрымліваюцца сьведчанні таго, што ФАРК імкнулася атрымаць радысактыўны ўран для вырабу «бруднай бомбы».

На лепшыя дазваліе спадзявацца хіба тое, што Багота пакуль не перасунула войскі да межаў з Вэнесуэлай і Эквадорам. Урэшце, у вайне, у выніку якой цэны на нафту падняліся б за нябёсы, не зацікаўлены ніхто. Акрамя нафтавых колаў, зъ

якімі, дарэчы, блізкія некаторыя амэрыканскія «ястрабы». І, магчыма, таксама Чавеса, што мае проблемы з папулярнасцю ва ўласнай краіне: гэтак, ён у сьнежні прайграў уласнаручна арганізаваны рэфэрэндум аб пераходзе краіны да сацыялізму.

Канфлікт у Андах меў бы жудасныя наступствы, бо ў яго маглі бы цягніцца больш за трох краін. Чавес мае амбіцыі арганізаваць панамерыканскую рэвалюцыю і спансуе праціўнікаў ЗША ад Кубы (танный нафтай) да Беларусі (канцэсіяй на нафтавыя радовішчы). Яго падтрымліваюць прэзыдэнты Эквадору, Нікарагуа, Аргентыны, Балівіі.

Калюмбійская армія хоць і наймацнейшая ў рэгіёне — за апошнія дзесяцігодзінне — яна атрымала ўзбраення ад ЗША на суму каля 5 млрд даляраў — але яна мае вызначальнае перавагі над аўяднанымі сіламі Вэнесуэлы і Эквадору (гл.табліцу).

Вайна ў Вэнесуэле зачапіла і Беларусь: у Вэнесуэле ўжо цяпер працуе дзясяткі беларускіх грамадзянаў. Беларусь экспартуе туды зброю, а рост цэнава на нафту стымуліруе беларускую эканоміку.

Мікола Бугай

Вайна ў жывым этэры

Прэзыдэнт Эквадору Рафаэль Карэа ў выступе па нацыянальнім тэлебачаньні заявіў: «Гэта скандал! Мы выказываем рашучы пратэст! Бо гаворка вядзеца пра самы сапраўдны акт агрэсіі супраць нашай краіны. Мы пойдзем да канца, мы высьветлім, што азначае гэтая скандальная агрэсія на тэрыторыі нашай радзімы, супраць нашай тэрыторыі».

Прэзыдэнт Вэнесуэлы пайшоў яшчэ далей. У нядзельнай тэлепраграме «Алё, прэзыдэнт» Уга Чавес расцаніў крокі Ўзброеных сілаў Калюмбіі па зынішчэнні баевікоў ФАРК на эквадорскай тэрыторыі як найгрубейшае парушэнне тэрытарыяльнай цэласнасці сувэрэннае краіны. У жывым этэры Чавес даў указаныне міністру замежных справаў замкнуць пасольства Вэнесуэлы ў Калюмбіі. Загад атрымаў і міністар абароны: «Спадару міністар, адразу накіруйце да калюмбійскай мяжы 10 батальёнаў, танкі і авіяцыйныя падраздзяленні. — Ёсьць! — Абвяшчаю ў краіне найвышэйшую ступень баявой гатоўнасці! Мы падтрымліваем Эквадор!».

Вайсковая магутнасць краін-удзельніц канфлікту

Краіна	Вэнесуэла	Калюмбія	Эквадор
Вайсковы бюджет (2007)	\$2.56 млрд	\$5.10 млрд	\$918 млн
Узброенія сілы	115,000	254, 259	57,100
Рэзэрвісты	8,000	61,900	118,000
Танкі	81
Лёгкія танкі	109	...	24
Бронетранспарцёры	71	228	123
Баявія верталёты	13	31	18
Баявія самалёты	104	115	57
Падлодкі	2	4	2
Баявія караблі	6	4	8

Украіна мае чым адказаць «Газпрому», але можа не адказаць

Адразу пасля выбараў у Рэсей абвастрыліся ўкраінска-расейскія дачыненія. З сакавіка расейская кампанія скараціла паставку газу ва Украіну на чвэрць, а 4 сакавіка — на палову.

Помста Рэсей за намаганні ўраду Юліі Цімашэнкі зрабіць празрыстымі схемы паставак паліва палягчаеща ўнутранымі палітычнымі канфліктамі ў Кіеве. Прэзыдэнт Юшчанка ня супраць выкарыстаць газавы крызіс для распуску Вярхоўнай Рады і аслаблення патэнцыйных канкурэнтаў на прэзыдэнцкіх выбараах 2009 году.

Тым часам Цімашэнка прыдумала спосаб абароны. Яна пагражае ў адказ на газавы шантаж пабльгатць карты Рэсей ў справе пабудовы новага газаправоду праз Чорнае мора ў Аўстрыю ды Італію.

Падрыхтоўчы этап праекту газаправоду South Stream («Паднёовая пільня») з Рэсей ў Эўропу праз Чорнае мора, у абыход Украіны, завершаны. Але марскі ўчастак газаправоду пройдзе праз эканамічную зону Украіны, і гэта дае Кіеву новыя карты ў рукі.

«Забараніць пабудову газаправоду Украіна ня можа, але яна павінна ўзгадніць маршрут трубаправоду і яго экалагічную

экспертызу», — паведаміў намеснік кірауніка Мінпрамінерга Рэсей Анатоль Яноўскі. Паводле заканадаўства Украіны на экспертызу і ўзгадненне адвоздзіца адзін год.

Украіна працягне альтэрнатывы варыянту паставак газу ў Эўропу, які, на думку віц-прем'ера украінскага ўраду Грыгорыя Няміры, можа паспрыяць дывэрсыфікацыі паставак газу ў краіны ЭС. Напрыканцы студзеня ў часе візіту ў Брушель кірауніца ўраду Украіны Юліі Цімашэнка працавала Эўрасаюзу партнэрства ў праекце «Белая пільня» (White Stream). Ідэя стварэння White Stream заключаецца ў пабудове газаправоду з Туркменістану праз Аз-Райджану грузінскі порт Супса і затым па дне Чорнага мора праз Крым у кірунку Эўрасаюзу.

South Stream пройдзе з Рэсей ў Баўгарыю па дне Чорнага мора, дзе падзеліца на дзве галіны — праз Сэрбію і Вугоршчыну ў Аўстрыю і праз Грэцыю на поўдзень Італіі. Магутнасць газаправоду складзе 30 млрд куб. м газу ў год. Згодна з плянам ён будзе пабудаваны ў 2012 годзе. Парнізрам расейскага «Газпрому» выступае італьянская кампанія Eni.

Сямён Печанко

«Фольксваген» хоча выпускаваць дэталі ў Беларусі

Пра намер супрацоўніцтва зь беларускімі вытворцамі паведаміў адказны за пошук новых паставунікоў канцэрну ў Цэнтральнай Азіі і Ўсходній Эўропе Вадзім Гасман. Ён адзначыў, што ў Беларусі могуць быць размешчаны замовы на

выпуск запчастак. Асноўныя патрабаванні да айчынных вытворцаў — якасць, цана, інавацыйнасць і гнуткасць.

Поўны развал

28 лютага А.Лукашэнка раскрытыкаваў будаўнікоў краіны, называўшы ситуацыю недапушчальнай. «У будаўнічым комплексе

ТОП-10 малых гарадоў з самым высокім і нізкім заробкам

мястэчка Стрэшын (Гомельская вobl.)	318
пасёлак Ілыч (Гомельская вobl.)	334,5
мястэчка Радунь (Гарадзенская вobl.)	383
пасёлак Барань (Віцебская вobl.)	401
вёска Бігасава (Віцебская вobl.)	404
мястэчка Лынтупы (Віцебская вobl.)	406
мястэчка Яновічы (Віцебская вobl.)	410
мястэчка Любча (Гарадзенская вobl.)	410
мястэчка Астрына (Гарадзенская вobl.)	416
мястэчка Відзы (Віцебская вobl.)	437

ТОП-10 малых гарадоў і населеных пунктаў з самым высокім афіцыйным узроўнем сярэднемесячнага заробку

пасёлак Касцюкоўка (Гомельская вobl.)	1100
мястэчка Урэчча (Менская вobl.)	1100
пасёлак Краснасельскі (Гарадзенская вobl.)	1020
город Мікашэвічы (Берасцейская вobl.)	935
город Белаазёрск (Берасцейская вobl.)	895
город Валожын (Менская вobl.)	890
город Любань (Менская вobl.)	880
город Заслаўе (Менская вobl.)	860
город Асіповічы (Магілёўская вobl.)	841
город Бяроза (Берасцейская вobl.)	830

Пэрыяд: сінегань 2007 году, у тыс. рубліў

Як бачым, найлепш жывуць населенні мясцовасцяў, дзе працују цэмэнтавыя, малочныя заводы, электрастанцыі і капальні.

Крыніца: «Заўтра тваёй краіны»

СЪЦІСЛА

праца цалкам разваленая», — заяўіў ён у часе нарады ў прэзыдэнтуры.

Цены на мясо, малако і хлеб вырастуць на 15–20 %

Мінэканомікі падтрымала прапанову Мінсельгасхарчу падвысіць закупныя цэны. У выніку цэны на гатовую прадукцыю будуть расыці

на 2 % штогомесяц. З 25 лютага павышаныя закупныя цэны на малако на 10 %, ялавічыну і сывініну — на 5 %. Адпускныя цэны на пшанічную муку ў залежнасці ад гатункаў з 28 лютага павялічаны на 2,5–3 %. Рост тлумачыща падарожнінем паліва і зыменамі ў сусьветнай канъюнктуре.

СП; БЕЛТА

Гульні з кранам паўтараюцца

Скарачэнне паставак газу робіцца звыклай сутуацыяй для ўсходнеевропейскай палітыкі: «Газпром» скараціў паставкі ва Украіну напалову.

Як і ў папярэдніх выпадках, «Газпром» абгрунтаваў свае заходы тым, што Украіна распачала несанкцыянаваны адбор газу.

Нібыта толькі за панядзе-лак з трубы быў выкачаны лішнія 104 млн куб. м газу, што складае каля 70 % сутачнага адбору паставак. Скарачэнне паставак паліва на 50% зробіць відавочным магчымы несанкцыянаваны адбор газу ўкраінскім бокам, мяркуюць у «Газпроме». Афіцыйны працтавунік холдынгу Сяргей Купрыянаў паведаміў, што нагодай для жорсткіх заходаў кампаніі стала тое, што Украіна не разылічылася за расейскі газ і не падпісала новых контрактаў. Ён заклікаў вырашаць гэтыя пытанні «за сталом перамоваў».

Расейскія аналітыкі Аляксей Макаркін і Дзмітры Абзалаў мяркуюць, што «Газпром» кіруецца найперш жаданнем чарговы раз давесыці няздольнасць Украіны выконваць свае абавязкі па бесперабойным транзыце расейскага газу ў Заходнюю Эўропу. Бескампраміснасць холдынгу павінна прадэмантраваць бессенсоўнасць гандлю ў пытаннях вызначэння цнаў на газ іншым узельнікам рынку, і Беларусі ў tym ліку.

Са свайго боку НАК «Нафтагаз-Украіна» выступіў з заяўлів, што абмежаванне паставак газу ва Украіну супярэчыць галоўнаму прынцыпу тэхнічных умоваў узаемнаў паміж кампайнімі ў газавай сферы. А менавіта, забесьпячэнню «Нафтагазам» бесперабойнага і безаварыйнага

транзыту расейскага газу эўрапейскім спажыўцам, пры ўмове забесьпячэння газавага балансу Украіны. Украінская кампанія заяўляла, што свечасова даслала ў Маскву неабходныя дакументы для ўрегулявання дачыненняў у газавай сферы, аднак не атрымала ніякіх прапановаў у адказе.

НАК «Нафтагаз-Украіна» запэўніў, што гарантую бесперабойны транзит для эўрапейскіх спажыўцоў да туль, пакуль гэта ня будзе пагражана энэргетычнай бясспечы Украіны. Паводле інфармацыі кампаніі, ёй афіцыйна не паведамілі пра чаргове скарачэнне паставак газу, а першое скарачэнне ад 3 сакавіка склада 32,2 %, а не 25 %, як заяўліў «Газпром». Прадстаўнікі украінскай кампаніі выказалі гатоўнасць вылещыць у Рәсейю на перамовы, паведаміла РБК-Украіна.

Нагадаем, што ўпершыню ў гэтым годзе «Газпром» прыграzi скарачэннем паставак газу ва Украіну 10 лютага. Тады, паводле расейскага боку, цягам першых двух месяцаў гэтага году Украіна нібыта прысабечыла 1 млрд 700 млн кубамэтраў расейскага газу і спажывала «без анікіх дакументаў».

Той канфлікт скончыўся перамовамі прэзыдэнта дзяржавы Украіна ў Маскве, у выніку якіх Украіна дабілася адмовы ад пасярэднікаў у паставаках газу і абавязалася сплаціць наяўную запазычнасць.

На прыкладзе Украіны вучашца і беларускія ўлады.

Паводле падлікаў агенцтва Интарфакс, кожны дзень чар-

гавага газавага канфлікту Рәсей з Украінай наносіць беларускаму бюджету шкоду на 140 тысяч даляраў.

Аглядальніца газеты «Беларусы и рынак» Таццяна Манёнак выкладае ўздел Беларусі ў расейска-украінскай спрэчцы, нягледзячы на нядыўні візит украінскага віцэ-прем'ера Турчынава ў Менск. Яна нагадвае, што ўжо цяпер 25 % акцыяў «Белтрансгазу» належыць расейскаму «Газпрому», а праз трэх гадоў ў расейцаў будзе палова акцыяў. «У гэтым канфлікце Беларусь будзе на баку Рәсей або проста адмаўчыцца», — прагназуе Т.Манёнак. Аднак журналістка мяркуе, што салідарная з Украінай пазыцыя ў пэўных палітычных умовах была б карысная.

Т.Манёнак мяркуе, што цяперашні канфлікт паміж «Газпромам» і украінскім урадам будзе вырашаны праз некалькі дзён: бакі знайдуць кампраміс. «Інакш прыйдзеца зноў абмяжоўваць паставкі ў Эўропу, а паўтарэння гэтага скандалу никто не захоча», — кажа яна.

У аўторак стала вядомая рэакцыя Эўрасаюзу: ён патрабуе бесперабойнасці паставак. «Эўракамісія заклікала абедва бакі знайсці найхутчайша і канчатковае раешэнне камэрцыйнай праблемы. Мы працягваем уважліва сачыць за разъвіццём сутыцтваў», — заяўлі ў Брюсэлі.

Сапрэды, ужо ў сераду «Газпром» аднавіў паставкі.

Сямён Печанко

У Літве пачаўся бестэрміновы страйк настаўнікаў

Яны патрабуюць павышэння на 50 % заробкаў і паляпшэння ўмоваў працы. Урокі не ідуць у 150 школах краіны, пераважна на Жмуздзі. У студзені ўлады павялічылі заробкі настаўнікам на 15 %, у верасні яны абяцаюць чарговыя 20 % дабаўкі. Настаўнікаў такі спрэнар не задавальняе, яны жадаюць аднаразовага павелічэння заробку.

Цяпер літоўскі настаўнік зарабляе 500 даляраў, але сяродні заробак па краіне складае 600 даляраў. Улады абяцаюць настаўнікам, што іхнія заробкі зраўняюцца з сярэднімі пад 2011 год. Праз малыя заробкі ўсе больш настаўнікаў зракаеца працы ў школах. На думку прафсаюзу працаўнікоў асьветы, пры захаванні такой тэндэнцыі за 5 гадоў настаўнікаў пачне бракаваць.

МБ

55

гадоў таму
памёр Сталін.
Пра Сталіна
і Казуліна піша
Віталь Тарас.

Мой дзед Зыміцер памёр 25 гадоў таму. Ад яго я ўпершыню пачуў харкторыстыку Ёсіфа Джугашвілі, якую нельга было сустрэць ні ў падручніках, ні ў прэсе, ні нават пачуць у размовах — «асёл вусаты». У 1970-я ізноў стала можна ўслых вымаўляць імя правадыра. Тагачасны генеск Брэжнэў у сваім дакладзе, прысьвеченым 30-годзідзю Перамогі, адзначыў ролю Сталіна як «выдатнага палкаводца» і «дзеяча міжнароднага камуністычнага руху». (Пры ім перастралілі ці не палову кіраўніцтва ўсіх кампартыяў, у тым ліку КПЗБ.) Мне давялося прысутнічаць на прэм'еры кінаэпапеі «Вызваленьне» ў Менску, у нядыёна пабудаваным тады кінатэатры «Кастрычнік». Калі на экране зявіўся генэралісімус з вусам і люлькай, публіка ўстала й пачала пляскаць у далоні, нехта крыкнуў «Няхай жыве Сталін!»

А я ў гэты момант успамінаў «вусатага асла». Неяк пазней маци мне распавяла, што дзед ня стрымліваўся ў выразах на адрес «правадыра ўсіх народаў» ня толькі ў 1970-я, але і ў 1930-я. Сталін заслужыў ад яго званьне жывёлы з вусам ішчэ падчас працэсу Бухарына-Рыкава, стэнаграмы якога друкаваліся ў савецкіх газетах.

Дзед Зыміцер, паводле аповеду бацькоў, дый паводле майго ўласнага досьведу, сам быў чалавек аўтарытарны, нават жорсткі, не прызнаваў нічыгага аўтарытэту — спрачаща зь ім было бяз сэнсу. Другі бок харктору — ён ніколі нікога не баяўся, нават падчас вайны, калі быў партызанскаім сувязным. Баяўся, хіба, толькі лекараў (але ад іх не ўратваўся, патрапіўшы прыканцы жыцця пад машыну). Сваякі і проста знаёмыя баяліся яго, ягонага маральнаага прысуду.

Акрамя Сталіна, асаблівы гнеў і раздражненне выклікалі ў яго

навіны на Беларускім тэлебачаньні. Пабачыўшы на экране (менскі тэлевізар «Рэкорд» у ягонай кватэры ўвесь дзень працаўшы на поўную гучнасць) вядомую тады ўсім дыктарку, дзед пачынаў раўсы: «Каровы, быкі!!! А вой-вой-вой!» Гэтак ён харкторызываў зъмест навінаў на тэму сельскай гаспадаркі. Часам думаю: у які стан прывяла б майго дзеда сучасная «Панарама» на БТ?

Няўдалы досьвед пабудовы незалежнай БНР мае палітычнае значэнне для сучаснасці, ці ня больше нават, чым жнівень-верасень 1991-га. Бо ажыццяўлялася тая справа ва ўмовах куды больш неспрыяльных і цяжкіх для Беларусі, чым цяпер.

Другі мой дзед — Яфім, пра палітыку, тым больш, пра Сталіна ўслых ніколі не разважаў. Прынамсі, у прысутнасці ўнукаў. А вось лягерных парадкаў у 1970-я гады паспішыў. (Дапамаглі ягоныя «ссябры» па маствацкім цэху.) Праўда, артыкул быў не палітычны — крымінальны. І сядзей ён адносна нядоўга, выйшаў паводле амністыі. Але выйшаў іншым чалавекам, цяжка хворым. Ён памёр у 1981-м.

20 хвілінаў правасудзьдзя

Да чаго я ўсё гэта вяду? Да таго, што систэма — маю на ўвазе, пэнітэнцыярная, прабачце за слова, дый судова-адміністрацыйная — за гэты час не зьмяніліся.

Інтэлігентнага чалавека, які гаворыць па-беларуску, валодае некалькімі замежнымі мовамі, але ніколі ў жыцці не ўжывае

расейскага мату, можна кінуць за краты на 15 (а цяпер ужо і на 25) сутак за «брудную лаянку». У прыёмніку-разъмеркавальніку могуць адмовіць у перадачы вязыню харчу і неабходных рэчаў — а чаму гэта арыштант павінен харчавацца ў турме ня горш, чым на волі? У КПЗ могуць сядзець па 18 чалавек разам, а асвяленыне ў камэры такое, што чалавек траціц зрок. Начальства калёніі можа палічыць «немэтазгодным» выпусціць зняволенага на некалькі дзён на пахаваныне жонкі ці сваяка. (Пра Казуліна — крыху ніжэй.)

І, галоўнае, у Беларусі пранайшаму захоўвацца ў Крымінальным кодэксе й дзейнічае ў практицы «найвышэйшая мера пакараньня»: расстрэл. Дагэтуль няма афіцыйнай статыстыкі на гэту тэму, па сутнасці, няма публічных працэсаў па расстрэльных артыкулах, няма нікай інфармацыі. Хіба што здрэдку, як у выпадку з гарадзенскім міліцыянтам-маньякам із гомельскай злачыннай групоўкай, робяць свайго роду паказальныя працэсы. Каб пераканаць публіку, што съяротнае пакараньне ні ў якім разе нельга адмяніць.

Скажуць — не расстрэльваюць жа сёньня людзей пачкамі, як у 1937-м. Няма «троек» і «асобых нарадаў», якія маглі вырашыць лёс чалавека за пару гадзін. Дзякаваць Богу. Але ўспомніце, колькі часу займае разгляд у судзе справаў маладафронтавцаў. Адзін з працэсаў заняў 20 хвілінай. І гэта, магчыма, яшчэ не мяжа. А ці часта прысутнасць адваката станоўча ўплывала на лёс падсуднага? Без адваката часцей выносяць мякчэйшы прысуд, чым калі падсуднага абараняе адвакат. Маўляў, ты яшчэ сваімі адвакатамі і съведкамі працэс зацягваеш...

Захаваліся галоўныя прынцыпы савецкага (чытай сталінскага) правасудзьдзя. Па-першае — прэзумпцыя вінаватасці. Проста так, ні за што, людзі ў суд не трапляюць. Асабліва, калі супраць іх съведчаць міліцыянты. І другое. Пакараньне (ніважна — на 5 сутак і на 5 з паловаю гадоў) скіраванае, найперш, на прыніжэйне чалавечай асобы.

Гаспадары ня мы

Гадоў пятнаццаць таму здавалася, што Сталін і сталінізм — гэта ўсяго толькі мінулае. Пачварнае, жудаснае, але мінулае. І я разам з многімі падзяляў гэтае наўясне ўяўленьне. Са съехам пісаў пра тое, што для сучасных школьнікаў Ленін і Сталін — гэта асобы накшталт фараонаў часоў старажытнага Эгіпту. Магчыма, так яно і ёсьць. Толькі радаваща няведаньню моладзі не выпадае. Бо сёньня беларускіх школьнікаў ня проста возяць на «Лінію Сталіна» — гэта частка таго самага «ваенна-патрыятычнага выхаванні», на якім трymалася ўся савецкая сыстэма. На мане пра Сталіна, геніяльнага стратэга, які выйграў вайну зь нямецкім фашизмам і наогул усімі ворагамі, трymаеца і сучасная дзяржаваўная ідэалёгія. Ідэалёгія ў наяўнасці. Але якой дзяржавы?

Яшчэ адно наўясне цверджаньне самага апошняга часу — быццам Беларусь паслужыла штучным палігонам для расейскіх імпэрцаў, дзе былі адпрацаваныя мэтады вяртання Рассеі ў таталітарызм. Маўляў, экса-афіцэр КГБ Пушнін стаў пасльядоўнікам Лукашэнкі, пераймаючы ў яго аўтарытарны мэтады ва ўсіх сферах жыцця, але пазбягаючы пры гэтым некаторых ягоных памылак. Але хто ў каго навучаўся?

Тэорыя змоваў, насамрэч, нічога не тлумачыць. Ніводнай спэцслужбе, нават такай магутнай як КГБ, не пад сілу было ўтрымаць СССР ад немінучага распаду. Таксама ніводнай спэцслужбе ніколі ня ўдасца прымусіць цэлы народ паверыць у ідэалы, у якіх ён ня верыць. Ці абраць презыдэнтам чалавека, якога ён не прызнае сваім кіраўніком. «Гаспадаром» — як казалі пра Сталіна.

Ізноў мае раздумы прыводзяць да таго, што ў 1991 годзе народ Беларусі не заваяваў сваёй незалежнасці — яна стала вынікам зъбегу гістарычных акалічнасцяў. Найперш, эканамічнага заняпаду СССР. Ну і вядома, наяўнасцю актыўнай апазыцыі БНФ у Вярховым Савеце БССР у патрэбны момант.

Але ж сёньня выяўляеца, што нават

няўдалы досьвед пабудовы незалежнай БНР мае палітычнае значэнне для сучаснасці, ці ня большае нават, чым жнівень — верасень 1991-га. Бо ажыццяўлялася тая справа ва ўмовах куды больш неспрыяльных і цяжкіх для Беларусі, чым цяпер. Праўда, БССР — і вось тут ужо можна гаварыць пра ролю імперскай палітыкі Масквы — была найбольш саветызаванай і ідэялагізаванай рэспублікай Савецкага Саюзу. Яна была больш савецкай, чым нават рэспублікі Сярэдняй Азіі, чым Грузія і Армэнія, ня кажучы пра краіны Балты. І нават, у некаторым сэнсе, — чым РСФСР. У Расейскай Фэдэрацыі расейскі нацыяналізм спаквала ўхваліўся партыйнай элітой. Беларускі нацыяналізм у БССР перасьледаваўся, як нідзе. Магчыма, толькі Украінскую ССР можна было паставіць побач. Тым больш нечаканай і загадковай для мяне (дый ня толькі для мяне, думаю) стала «аранжавая рэвалюцыя» ва Украіне.

Няма прарока...

У славутай формулы, што кожны народ заслугоўвае той урад, які ён мае, ёсьць важнае абмежаваньне. Размова вядзеца пра абраны ўрад, ці кіраўніцтва. Там, дзе няма свободных выбараў і свободных СМІ, гаварыць пра свободнае волевыяўленне народу не даводзіща. Але ж і ў самыя цяжкія часы, пры тыраніі, знаходзіліся людзі, якія не хацелі мірыца з рабскім становішчам... І гэта таксама аксіёма, якая не дае права тым, хто маўчайды, казаць потым — а што я мог зрабіць? Нешта ж мог...

Калі Аляксандар Казулін на некалькі дзён апынуўся на волі, многія знаёмыя журналісты, дый ня толькі журналісты, загаварылі пра тое, што ён зламаўся як палітык.

Маўляў, як жа так — Казулін даруе Лукашэнку? Працягвае яму руку паслья ўсяго таго, што было. Паслья зьдзеку зь ягонай сям'і. Дый хіба гэта не безадказныя мары? А што калі Лукашэнка не працягне яму руку насустрач? Ці можа палітык увогуле прамаўляць тымі словамі, якімі стаў гаварыць Казулін, — словамі пра Бога, пра душу, пра дабро і зло, святыло й цемру, якія ёсьць у кожным чалавеку?

Шчыра кажучы, я для сябе пакуль не знаходжу адказу на гэтае пытанье. Напэўна, клясычны палітык эўрапейскага шталту гэтак прамаўляць ня мог бы. Гэта было б палічана за дрэнны тон, за выкарыстаныне забароненых прыёмаў, дэмагогію і г.д. Але, папершае, ні ў кога, думаю, сёньня няма падставаў на верыць Казуліну і абвінавачваць яго ў асабістай няшчырасці. А па-другое — хто сказаў, што мы маєм сёньня дачыненне з клясычнай палітыкай у Беларусі, пры дрэннай сталінісцкай спадчыннасці?

Можа быць, некаторым рэчам — такім, як свабода, справядлівасць, чалавечая салідарнасць, высакародства — насыпей час вярнуць іх сэнс? Вядома, па вялікім рахунку, гэта пад сілу толькі прарокам. Мы жывем усёткі на пачатку трэцяга тысячагодзьдзя ад Нараджэння Хрыстовага. Эпоха рэлігійных войнаў, крыжовых паходаў і ахвярнага ўзыходжання на вогнішча даўно мінула.

Але не абавязкова ўсім клясьціся на крыві ці абяцаць загінуць са зброяй у руках у барацьбе з ворагамі беларушчыны. Часам можна хачаць называць аслом, як гэта не саромеўся рабіць мой дзед. Прычым рабіў ён гэта яшчэ пры жыцці тырана, а ня толькі па ягонай съмерці.

АПЫТАНЬНЕ НА NN.BY

Ці зъмяніліся Ваша стаўленне да Казуліна?

маё стаўленне палепшала

273 (58.7%)

маё стаўленне пагоршала

34 (7.3%)

не зъмянілася

158 (34.0%)

Усяго прагаласавала: 465

«Прессбол» падаваны да «Нячэснай» прэсы

Выканкам Нацыянальнага алімпійскага камітэту (НАК) на паседжаныні ў чацвер пазбавіў недзяржаўную спартовую газету «Прессбол» дэльюх акредытацый на летнюю Алімпіяду-2008 у Пэкіне.

Паводле словаў кіраўніка камісіі НАК па работе са СМІ Аляксея Мірашніченкі, прычынай стаў артыкул мэдальсткі Алімпійскіх гульняў у біятлённе Святланы Парамыгінай «Алімпійская сыметніца», які быў надрукаваны ў газэце ў сінегл. Нібыта пасля гэтай публікацыі многія былыя спартовуцы звязнуліся з просьбай абараніць гонар і годнасць НАК.

У артыкуле С.Парамыгіна пісала пра гучную крымінальную справу супраць двух супрапоўнікаў навукова-дасыследчага інстытуту фізкультуры і спорту Міхаіла Сламяніца і Ленаніда Дварэнцкага. Іх абодвух асудзілі на пяць гадоў зняволення ў калені ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй мэмасыці. Гэтыя два дзяялкі нанеслы дзяржаве школу ў памеры 1 мільярд 151 мільён рублёў. Гэтак супрапоўнікі інстытуту «нагрэліся» на закупы спартовага і мэдычнага абсталяванья для патрэбай міністэрскіх установаў.

«Мы ня можам закрыць газету, але выказаць сваё стаўленыне маём права», — сказаў першы віцэ-прэзыдэнт НАКу Генадзь Аляксенка.

Сябры выканкаму адзінагласна падтрымалі прапанову пазбавіць найбуйнейшай спар-

товае выданыне краіны дэльюх ліцэнзіі на Алімпіяду ў Пэкін. Такім чынам, галоўную падзею спартовага году з сталіцы Кітаю будуць асьвятляць толькі дзяржаўныя СМІ. Па два журналісты пададзець ад «Спортивной панорамы», «Советской Белоруссии», «Республікі» і БЕЛТА, па адным з «Народнай газеты» і «Звязды».

Мы напрасілі пракамэнтаваць сітуацыю галоўнага рэдактара «Прессбола» Ўладзімера Беражкова: «Не магу паверыць у тое, што адбылося. Для гэтага не было ніякіх падставаў і прычынаў. Я ў поўным шоку. Ня так даўно ад афіцыйных асоб нам прыйшла поўная інфармацыя аб Гульнях, у якіх гатэлях будуць жыць журнالісты, як перасоўвацца і г.д. Ад нас таксама патрабавалі пэрсаніфікацыі, каб мы як можна хутчэй вызначыліся, хто ж з рэдакцыі едзе ў Кітай. НАК апошнім часам, наадварот, выходзіў на нас з просьбай асьвятляць тыя ці іншыя спаборніцтвы. Мы заўсёды ішлі ім наасустроч. Ніякіх прэтэнзій у нашай працы не было. Таму навіну аб пазбаўленні акредытацыі я магу ацэньваць толькі як кулюарная разборкі, нібыта нас ударылі нажом у сыпіну. Калі высокі чыноўнік кажа, што ня ўстане закрыць выданыне, то ён гэтага хоча. Хоча таму, што мы крытычна ставімся ў газэце да многіх аспектаў спартовага жыцця, крытыкуем таго ж чыноўніка».

Падобная сітуацыя з газэтай «Прессбол» ужо ўзынікала напярэдадні Алімпіяды-2000 у Сыдні. Тады ў справу давялося ўмяшчацца асабістая кіраўніцтва Нацыянальнага алімпійскага камітэту А.Лукашэнку. Толькі пасля ягоных заяваў журналіст найбуйнейшай спартовай газеты краіны палягцеў у Аўстралію.

Уладзімер Беражкоў і на гэты раз вырашыў шукаць заступніцтва ў Лукашэнкі, звярнуўшыся да яго з адкрытым лістом. Рэдактар «Пресболу» адзначае: «Ня ўжо гісторыя нічому ня вучыць (чыноўнікі НАК — ЗП)? Мы абсалютна ўпэўненыя ў дэльюх рэчах. Першае: тое, што раптэнне пазбавіць самае масавае спартовае выданыне краіны акредытацыі на Гульнях сышодзіць ад кіраўніка дзяржавы і НАК, — бессаромнай мана. Другое: тое, што «Прессбол», незалежна ад аbstавінаў, асьвятляюць будзе асьвятляць Алімпіяду, — абсалютная праўда. Упэўненыя, шматтысячнае армія чытачоў газеты ня будзе пакутаваць. Выданыне, якое заваявала за 17 гадоў працы у іх аўтарытэт, верай і праўдай служыла, служыць і будзе служыць інтэрэсам дзяржавы, беларускага спорту, алімпійскага руху».

Варта адзначыць, што гэта ўжо далёка ня першы зворт У.Беражкова да Лукашэнкі з просьбай аб абароне. Ранейшыя спробы рэдактара мелі мала вынікаў.

Зыміцер Панкавец

IN MEMORIAM

Вера Спарычанка-Шостак

На жаль, адышоў яшчэ адзін чалавек з той грамады, якую мы з пашанай называлі гімназістамі. 25 гадоў у Вільні працавала ВБГ. Сотні людзей у ей атрымалі адукацыю. Гэта была ня толькі хімія, матэматыка. Найперш, гэта была — Беларусь. Гэту навуку беларушчыны яны захавалі на ўсё жыццё і нам, маладым, передавалі. Вось толькі пътанье: ці мы аказаліся такія ж сям'я стараннія вучні, якімі былі гімназісты.

Вера Спарычанка-Шостак нарадзілася 19.12.1917 на Наваградчыне. Усё жыццё працавала настаўніцай ангельскай мовы ў Вільні. У яе засталася дачка. Пахаваная яна на праваслаўных могілках Быліны, побач з мужам. Побач з дзясяткамі сваіх настаўнікі аднакашнікі па Віленскай беларускай гімназіі.

Сяргей Вітушка

КАЛЯНДАР

Сакавік

1 — 75 гадоў таму памёр у высылцы Ўладзімер Жылка, паэт (нар. у 1900 г.).

Пахаваны ў г. Уржум (Нижагародская вобл., Расея).

3 — Сусьветны дзень пісьменніка (заснаваны Міжнародным ПЭН-клубам у 1986).

9 — 125 гадоў з дня нараджэння Францішка Аляхновіча (1883—1944), драматурга, пісьменніка і тэатральнага дзеяча.

14 — Свята ліку Пі.

17 — 200 гадоў таму (1808) нарадзіўся Шыман Канарскі (в. Дабкішкі, цяпер Падляскіе ваяводства, Польшча), удзельнік паўстання 1830—31 гг., дзяяч вызвольнага руху.

17 — Дзень Святога Патрыка ў каталікоў.

19 — Нараджэнне Прарока Мухамада ў мусульманаў.

20 — Новы год (1387-ы) у мусульманаў (Но Рус).

21 — 400 гадоў таму памёр Канстанцін Канстанцінавіч Астроскі, палітычны, вайсковы і культурны дзеяч Вялікага Княства Літоўскага.

23 — Вялікдзень у каталікоў, пратэстантаў, беларускіх уніятаў...

23 — 75 гадоў таму Райхстаг прапусціў закон, паводле якога Гітлер прызнаваўся дыктатарам

25 — Дзень Волі.

27 — Міжнародны дзень тэатру.

Правы за мільён

Аўташколы самі змогуць вызначаць памер платы за навучанье. Цэны на навучанье выключаныя з пераліку паслуг, якія рэгулююцца Саўмін. Адпаведны ўказ №131 падпісаў А.Лукашэнка. Кошт навучанья складаў 800 тыс. руб. Мяркуеца, што новаўядзенне скарочыць чэрті ў аўташколах, якія сягаюць 8 месяцаў. Навучанье можа падаражэць на \$100.

СП

26 лютага**Дзень народдінаў у СІЗА**

Палітвязень **Андрэй Кім** сутрэу 22-годзьдзе ў СІЗА. Нагадаем, дэмакратычнага актыўіста А. Кіма затрымалі 21 студзеня падчас разгону дэмакратычнай прадпрымальнікі. Съледзтва скончылася. А.Кіма абвінавачваюць у «гвалце або пагрозе гвалту» ў дачыненіі да супрацоўніка ДАІ. А.Кіму пагражае зняволенне да шасці гадоў.

27 лютага**У Горках пратэсты**

У Горках актыўісты мясцовай кааліцыі дэмаслаў правялі акцыю пратэсту супраць адлічэння з сельгасакадэміі **Ігар Пажарыцкага**. Актыўісты раздавалі адмысловы нумар не-дзяржаўнай газэты «Горацкі выбар» з асноўнай тэмай — «Адлічэнне Ігора Пажарыцкага з акадэміі», а таксама газэту «Студэнцкі гарадок», якую рэдагаваў І.Пажарыцкі. 26 лютага студэнта азнаёмілі з загадам пра адлічэнне. Ён будзе абскарджаць загад у Мінадукацьці, а ў выпадку адмовы — судзіца з адміністрацыяй акадэміі. Ігар звязвае адлічэнне з грамадзкай дзеянасцю. Афіцыйна яго адлічылі за непаслыходзячы.

Кацярыну Салаёву зьбіраюцца судзіць

Актыўістку **Кацярыну Салаёву** выклікалі на допыт у ГУУС Полацку да съледчага **Аляксандра Малярскага**. Адлічані з Полацкага ўніверсітetu студэнты рыхтуюцца прад'явіць абвінавачанне паводле арт. 193.1 КК за дзеянасць ад імя незарэгістраванай арганізацыі «Малады фронт» і перадаць справу ў суд.

**Буйныя штрафы
прадпрымальнікам**

Суд Менскага раёну і г.Заслаўя разгледзеў адміністратyўную справу, складзеную на трох членоў сям'і прадпрымальніка з Салігорску **Аляксандра Цацуры**, а таксама **Віктара Крывала**. Судзьдзя **Сяргей Афонскі** прынаў іх вінаватымі ў правапарушэнні паводле арт. 23.4 КаАП («Непадпрарадкованне законным патрабаванням супрацоўніка міліцыі») і вынес спагнанне ў выглядзе штрафаў: Цацура Аляксандар — 50 базовых адзінак (1575000 руб.), Цацура Тамара — 30 б.а. (945 тыс. руб.), Цацура Ільля — 30 б.а. В. Крываль, які цяпер адбывае 15-суткавы арышт, таксама завочна прысуджаны штраф памерам 50 б.а. Нагадаем, што 10 студзеня А.Цацура, які зьяўляўся адным з залінікаў мітынгу прадпрымальнікі, разам з сям'ёй і В.Крывalem накіроўваўся на ўласнай машыні на акцыю ў сталіцу. Іх спынілі супрацоўнікі ДАІ і абвінавацілі ў парушэнні правілаў дарожнага руху. Калі ж А.Цацура зъяўляўся ў Б.Крываль рушылі ў Менск пешкі, іх пад прымусам даставілі ў РУУС Менскага раёну, дзе абвінавацілі ў непадпрарадкованні супрацоўнікам міліцыі.

Брата Казуліна спыняў спэцназ

Спэцназ спыніў аўтамабіль Уладзімера Казуліна, брата Аляксандра Казуліна, які суправаджваў брата ў калёнію. У машыні шукалі зброяю і выбуховыя рэчывы, праіравалі, ці не знаходзіцца юна ў вышку. Было заўлена, што машыны няма ў базе ДАІ, таму ён неабходна даставіць у Воршу. Праз 15 хвілін па раці паступіла каманда, міліцыянты селі ў сваю машыну і

Вацлаў Гавэл зладзіў у Празе сустрэчу дысыдэнтаў з усяго свету. На фота ў Чарнінскім палацы зьлева направа: наш Артур Фінькевіч, Аксана Чэлышава з Рәсеi, Фарыд Тухбатулин з Туркменістану, Гавэл, Асвальда Вальдэс з Кубы, Мін Зін з Бірмы.

зъехалі. У.Казулін застаўся на дарозе без да-кументаў на аўто. Пазней яму вярнулі даку-менты без усялякіх тлумачэнняў.

29 лютага**Мілінкевіча затрымлівалі шэсць разоў за два дні**

Аляксандар **Мілінкевіч** кіраваўся ў Берасцьце на сустрэчу з гараджанамі. Першы раз аўтамабіль затрымалі калі Івацэвіч. Міліцыя съцьвярджаля, нібыта кіроўца прыгнараваў патрабаваны супрацоўнікі ДАІ спыніца. Пазней Мілінкевіча затрымлівалі міліцыя ў Бярозе ў Жабінцы. А ў Берасці пасьля сустрэчы, на якую сабралася калі ста чалавек, яго затрымалі зноў, прычым у апэрацыі бралі ўдзел дзясяткі міліцыянтаў. На сустрэчу з жыхарамі ў Кобрыні А.Мілінкевічу давялося ісьці пешшу, бо на пад'ездзе да гораду ДАІшнікі спынілі аўто і прапанавалі праехаць у аддзяленнене. Пасьля сустрэчы — новая затрыманне за нібыта несанкцыянованую акцыю.

Мазырскім пратэстантам не даюць сустракацца

А 20-й у прыватны дом пастара пратэстанцкай царквы поўнага Эвангельля Ісуса Хрыста ў Мазыры нечакана завіталі міліцыянты і супрацоўнікі ідэалічнага аддзелу райвыканкаму. Як паведаміў сябар царквы і актыўіст апазыцыі **Павал Наздра**, вернікі сабраліся ў дому пастара, каб паразмоляць і пагіц гарбаты. Аднак супрацоўніцы ідэалічнага аддзелу Тацияна Ганчарова і Тацияна Набок за-яўлі, што вернікі «ня маюць права праводзіць палітычную агітацыю», і склалі акт аб tym, што «малельны дом выкарыстоўваецца не па прызначэнні і што ў ім адбываюцца сустрэчы ў пашашэнні з заканадаўствам».

Канфіскавалі «Свабоду»

У актыўіста асіповіцкай філіі незарэгістраванага «Маладога фронту» **Арцёма Дубскага**

канфіскавалі калі 2 тысяч асобніку незалежнай газэты «Свабода», калі ён вяртаўся на аўто ў Асіповічы. Склалі рапарт аб незаконным распаўсюдзе незарэгістраваных газэтных выданняў. Цягам дзесяці дзён будзе праверка, пасля якой стане вядома, ці адбудзеца суд.

2 сакавіка**У Салігорску затрымалі ўдзельніка мітынгу**

У Салігорску на цэнтральную плошчу гораду вышлі калі 300 чалавек для ўдзелу ў мітынгу ў абарону сацыяльных гарантый. Мітынг жорстка разагналі мясцовыя міліцыянты разам з менскім спэцназам. Былі затрыманыя: **Уладзімер і Іван Шылы, Андрусь Тычына, Крысціна Самойлава, Аляксей Валабеў, Зыміцер Банько, Анатоль Мірашнічэнка, Рыгор Астапеня, Генадзь Кудзелька**. Апошняму пры затрыманні стала кепска. Яго даставілі ў Старобінскую бальницу. На восем чалавек міліцыянты склалі пратаколы за ўдзел у несанкцыянованай акцыі. У.Шылу і З.Банька да суду змясьцілі ў 1ЧУ.

Сыцяг над міліцэйскім домам

У Асіповічах на даху 9-павярховага дома, дзе жывуць выключна міліцыянты РУУС, зьявіўся сыцяг памерам 2x4 мэтры. Ён быў заўважны з усіх бакоў і правісей 45 хвілінай.

3 сакавіка**Салігорцаў асуздзілі на суткі**

Судзьдзя Салігорскага раёнага суду **В.Лапіна** прысудзіла Зымітра Баньку за ўдзел у сацыяльным мітынгу 2 сакавіка да 3 сутак арыштую. **Уладзімер Шыла** асуджаны на 15 сутак. Актыўістай зъвінавацілі ва ўдзеле ў несанкцыянованай акцыі (арт. 23.34 КаАП).

Справа | 10 студзеня

Тром удзельнікам маніфэстацыі прадпрымальнікаў, што адбылася 10 студзеня, выстаўленае крымінальнае абвінавачванье.

Не пасыпелі астыць нары пад Зыдзьвіжковым і Фінкевічам, як распа-чынаеца новы крымінальны працэс. На гэтых разёнках скіраваны супраць удзельнікаў гарачай маніфэстацыі эканамічнага пратэсту, што адбылася 10 студзеня.

У аўторак раніцай моладзевым актывістам АГП Міхailу Пашкевічу і Міхailу Крылаву і маладафронтага ўладзімеру Сяргееву прад'явілі афіцыйныя абвінавачваны ў крымінальнай справе за мітынг прадпрымальнікаў 10 студзеня. Гэтыя маладзёны наведалі Сыледчае ўпраўленне папярэдніх рассыльдаванняў ГУУС Менгарвыканкаму (Сапёраў, 7).

Абвінавачванье ў «справе 10 студзеня» пагражаете М.Пашкевічу, А.Бондару, А.Баразенку, П.Вінаградаву, В.Сяргееву, А.Дубскому, А.Стральцову, А.Чарнышову, А.Кіму, А.Койлішу, М.Крылаву, М.Субачу, Т.Цішкевіч, а таксама непаўнолетнему М.Дашуку.

Сыледчы, палкоўнік Павал Міхалькевіч, паведаміў хлопцам, што са статусу падазронных яны пераводзяцца ў абвінавачаныя. Яны праходзяць паводле арт. 342 ч. 1 КК «Арганізацыя і падрыхтоўка дзеянняў, што трубо парушаюць грамадzkі парадак, або актыўны ўздел у іх». Прадугледжваецца пакаранье ад штрафу да трох гадоў пазбаўлення волі.

Як паведаміў «НН» Уладзімер Сяргеев, у яго спрабавалі ўзяць паказанын, але хлопец адмовіўся. З усіх трох узятая падпіска пра нявыезд. Таксама са словаў Сяргеева, у дадзенай крымінальнай справе ўжо не 12, а 14 фігурантаў. У съпіс падазраваных дадалі А.Дубскага і А.Койліша. Андрэй Кім, які знаходзіцца ў СІЗА за нібыта зьбіццё міліцыйцаў, таксама фігуруе ў гэтай крымінальнай справе.

Да 11 сакавіка сканчваецца тэрмін папярэдняга съледства па справе. Пасылья чаго «крыміналку» могуць падоўжыць ці ўжо перадаць у суд.

Пазней стала вядома, што арыштава-

ны віцебскі прадпрымальнік Сяргей Парсюковіч. 4 сакавіка у 11.00 Парсюковіч зьявіўся ў Маскоўскі РУУС на допыт паводле сваёй крымінальнай справы. Праз дзьве з паловай гадзіны допыту съледчы Дзмітры Разанка пастановіў арыштаваць прадпрымальніка на трое сутак.

Паводле словаў Вячаслава Сіўчыка, які прыходзіў у РУУС разам з Парсюковічам, «у кабінет да съледчага пачалі заходзіць нейкія студэнты — як потым высьветлілася, гэта былі панятыя».

31 студзеня ў дачыненыні да Сяргея Парсюковіча была заведзеная крымінальная справа паводле артыкулу 364 КК («Гвалт альбо пагроза гвалту ў адносінах да работніка міліцыі») прадпрымальніку пагражае да шасці гадоў зняволення. Абвінавачванье зводзіцца да таго, што падчас адбыцця 15-сукавага арышту на Акросціці, Парсюковіч збіў намесынка дзяжурнага Аляксандра Длупа.

Падчас арышту прадпрымальнік будзе знаходзіцца ў СІЗА, якое разьмяшчаецца ў новым корпусе ізалятару на Акросціці.

Варта адзначыць, што раніцай Сяргей Парсюковіч наведаў французскі пасольства, дзе сустрэўся з дарадцам пасла Філіпам Сеньёрэнам. Прадпрымальнік паведаміў падрабязнасці сваёй крымінальнай справы.

Зыміцер Панкавец

АНДРЭЙ ГЛЯЖЕВІЧ

1 сакавіка ў менскай Катэдры прайшоў тэлемост з Бэнэдыктам XVI, прымеркаваны да Эўрапейскага дня студэнтаў. У ім узялі ўдзел калія пляці тысячаў вернікаў з Беларусі. Папа звярнуўся да вернікаў на нашай мове. Ён заклікаў «будаваць цывілізацыю любові» і прымаць у жыцці «правільныя рашэнні, поўныя веры і эвангельская адвагі».

Вялікі дзякуй

Эдуарду К., Ірыне З., Андрющу А., Васілю Г., Валянціне С., Веры А. зь Менскага раёну.

Аляксандру Б., Юр'ю Дз. з Горадні.

С.Ф., з Мазырскага раёну.

Тадэвушу Ш. з Маладзечанскага раёну.

Марату Ш., з Наваполацку.

Міхайлу Т., Юр'ю Л., з Слуцку.

Уладзіславу М., з Калінкавіцкага раёну.

Андрэю Л., з Салігорску.

І.Р., Руслану Г., Анжэле Б. з Баранавіцкага раёну.

Аляксандру П., з Глыбоцкага раёну.

Васілю К., Мікалаю П. зь Віцебску.

Віталю Ц., з Жлобінскага раёну.

Анатолю Б., Алегу Дз. з Магілёва.

Вользе Ж., з Барысава.

М.Ш. з Клімавіцкага раёну.

Юр'ю Б., з Кобринскага раёну.

Міхайлу Г., з Берасця.

Зымітру К., з Мастоўскага раёну.

Я.Г., Зымітру К., Зымітру С.,

Ігару Я., М.Я., Яўгену С., Т.Ж.,

Валянціне Ш., Ірыне К., Міхайлу С., Юр'ю Ш., Аляксандру Я.,

Васілю С., Ірайдзе З., Вячеславу К., В.К., Н.К., М.Л.,

А.А., Уладзімеру Н., Я.Ш.,

А.С., Міхайлу Ж., Анатолю Я.,

Тамары Ц., Веры С., І.С., Тэрэсе Р.,

Марыи М., Т. П., Альберту С., А.Л., Ігару С., Сямёну М.,

Уладзімеру П., Л., Аляксандру П. зь Менску.

Франц Сіўко.

Дзень Бубна.

Менск: Логвінаў,

2008. — 276 с.

Замаўляйце кнігі
сэрыі

«Кнігарня «Наша
Ніва»

праз т.:
**(029) 505-39-11,
(029) 126-36-87**

або праз e-mail:
knihi@me.by

ПАВЕДАМЛЕЊНЕ

ПВУП "Суродзічы", УНП 190 786 828
МГД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Менск, код 764

Рахунак ат-
рымальніка **3012 206 280 014**

Асабовы
рахунак

(прозвішча, імя, імя па бацьку, адрес)

Від аплаты			Дата	Сума
За газэту "Наша Ніва"				
Агулам				

Касір

ПВУП "Суродзічы", УНП 190 786 828
МГД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Менск, код 764

Рахунак ат-
рымальніка **3012 206 280 014**

Асабовы
рахунак

(прозвішча, імя, імя па бацьку, адрес)

Від аплаты			Дата	Сума
За газэту "Наша Ніва"				
Агулам				

КВІТАНЦІЯ

Касір

М.П.

Каб ШТОТЫДЗЕНЬ атрымліваць газэту,

дасылайце адрасы

і гроши за газэту.

Кошт на месяц —
8 тыс. рублёў.

1) Просім усіх
ахвотных чытаць
газэту паведамляць
у Рэдакцыю свае
адрасы і тэлефоны.
Гэта можна зрабіць
праз: тэлефоны:

(017) 284-73-29,

(029) 260-78-32,

(029) 618-54-84,

e-mail: dastauka@nn.by,
паштовы адрас:

220050, г.Менск,

а/с 537.

2) Просім у блянку
банкаўскага
паведамлення ці
паштовага пераказу
дакладна
і разборліва
пазначаць адрас,
у тым ліку паштовы
індэкс і код
пад'езду.

Рок-каранацыя — дзіўны сон

У часе цырымоніі ўганараваньня айчынных рок-гуртоў на сцэну выйшлі ці ня ўсе забароненыя колісъ выканаўцы. Некалькі крышталёвых каронаў музыкі атрымалі з рук апальных пісьменьнікаў і мастакоў.

Тое, што на Каранацыі выступяць гурты з «чорнага сьпісу», стала вядома яшчэ пры канцы студзеня. Аднак, мяркуючы па рэакцыі гледачоў, шмат хто зь іх да апошняга ня мог паверыць у сваё шчасльце — выхад на сцэну N.R.M., чый лідэр Лявон Вольскі, які шматзначна пакашліваў у мікрофон, наладжваючы гітару, быў сустрэты хвалій захаплен'ня. Энэрэмайцы выканалі дзіўне песні — «Менск і Мінск» і «Мама, тата — гэта я». Апошнюю традыцыйна разам зь дзеткамі. Затым вядоўцы цырымоніі — музыкі і ды-джэй «Эў-арарадыё» Аляксандар Памідораў ды Марыя Лагодзіч, перайшлі ўласна да абвяшчэння пераможцаў «Рок-каранацыі—2007». Аляксандар ды Марыя цягам вечару колькі разоў зъмянялі строй — ад строгіх да несур'ёзных. Кароны і дыплёмы на сцэну выносли прыгажуні ў сукенках адна лепш за другую.

Адкрыццём году стаў гурт «Дзецідзяцей». Яго салістка Ганна Хітрык, акторка Купалаўскага тэатру, прэмію атрымала з рук пісьменьніка і мастака Адама Глебуса, які адпусціў сьпявачку ад мікрофону толькі паслья сэрыі пасалункаў. Выступ «Дзяцей» атрымаўся надзвычай эмацыйным і быў прыхільна сустрэты публікай. На прыз у гэтай катэгорыі прэтэндавалі таксама гурты Indra і M.L.A.

У намінацыі «Прапрыг юду» карону атрымалі «Фляус і Кляйн» з Наваполацку. Хлопцы адзначылі перамогу над «Тарпачом», які таксама цягам году прарываўся да ўзнагароды, пэрформансам з выцісаньнем памідору, скокамі і поўзаньнем па сцэне.

Кліпам году, а таксама найлепшай песніяй году аўтарытэтнае журы признала «Капітал» Ляпіса Трубяц-

кога. Паколькі Сяргей Міхалок і К зъехалі на гастролі ў Кіеў, прэмію атрымаў рэжысэр кліпу Аляксей Церахаў. Ён сціпла нагадаў, што дзесяць год таму зрабіў кліп да песні «Ляпісаў» «Ау», таму яму вельмі прыемна, што «праз дзесяць год яго на-рэшце адзначылі». Аляксандар Памідораў шматзначна запытаўся ў залі, ці ўсе бачылі ўзнагароджаны кліп і ці ўсе яго вэрсіі.

Выканаўцу году слухачы вызначылі праз сайт «Тузін Гітоў» — ім стаў Лявон Вольскі, які выйшаў на сцэну ў складзе «Крамбамбулі» разам з салісткай Белдзяржфілярмоніі Нінай Цішко. Прыв Лявон Вольскі атрымаў ад мастака Алеся Марачкіна. Памідораў зауважыў: «Паколькі вашыя здымкі пачалі зьнікаць з кніжак, то хоць паглядзім на вас жыўцом».

Другую частку канцэрту распачаў «Палац». Паслья выкананьня дзіўюх кампазыцый лідэр гурту Алег Хаменка нечакана папрасіў зайграць і трэцию. Агульная ўхвала залі прымусіла рэціравацца вядоўцаў за кулісы. Затым Алег Хаменка ўрочыў карону гурту з Магілёва OSIMIRA, які перамог у намінацыі «Традыцыі і сучаснасць». Заснавальнік і ўдзельнік этна-гурту Андрэй Паўлаўчэні падзякаваў Хаменку за гонар пераняць слайныя традыцыі беларускага фольклору словамі «Дзякую, тату».

Рок-князёўнай стала вакалістка гуртоў «Тарпач» і Žygimont Vaza Вольга Самусік. Яна шчыра прызналася, што ня ведала пра існаваньне такай намінацыі. На што Аляксандар Памідораў патлумачыў: «Намінацыю давялося вярнуць на «Каранацыю», бо прэтэндэнтак на яе, на шчасльце, шторазу ўсё больш». Публіка, аднак, неадназначна пастав-

вілася да манеры выкананьня Вольгі. Калі тая прапанавала песню для ўсіх закаханых «Ахвяры лібіда», з залі пачулася рэпліка з ноткамі адчаю ў голасе: «А можа, ня трэба?!».

«Тарпач» на сцэне зъмяніла «Краму», якая сёлета прэтэндавала на прыз адразу ў дзіўюх намінацыях — альбом году і песня году. У залі ўсталі людзі, сярод якіх багата было мужчынаў — аднагодкаў Ігара Варашкевіча, якія бадзёра танчылі пад пасталелую на 20 год «Стэфку». Штотраўда, адзін строга апрануты дзядзечка ў першым шэрагу, які праз уесь канцэрт ніводнага разу не ўсьміхнуўся і не паапладаваў музыкам, увогуле заснуш.

Расейскі тэлеканал A-ONE, які акурат у лютым адчыніў у Менску сваё прадстаўніцтва, уручыў уласны прыз гурту «Этна-трыё Тройца». Генэральны дырэктар тэлеканалу ў Беларусі Алег Скарабагаты перадаў «Тройцы» адпаведны сэрыфікат, які гарантую прасоўванье і шчыльную ратаци ю ягонага кліпу «Тры янгалы» на тэлеканале. Да ўсяго, менавіта на A-ONE можна будзе пабачыць тэлевэрсію цырымоніі «Рок-каранацыя-2007».

Альбом «Калыханкі» гурту WZ-

Вынікі Рок-каранацыі'2007

Адкрыццё году — гурт «Дзецідзяцей».

Прапрыг юду — «Фляус і Кляйн».

Кліп году — «Капітал» (гурт «Ляпіс Трубяцкій» (рэж.А.Церахаў)).

Песня году — «Капітал» («Ляпіс Трубяцкій»).

Выканаўца году (вызначаўся праз сайт «Тузін Гітоў») — Лявон Вольскі.

Традыцыі і сучаснасць (лепшы фолк-выканаўца году) — «Osimira».

Рок-князёўна (спэцпрыз) — Вольга Самусік («Тарпач», «Žygimont Vaza»).

Спэцпрыз ад тэлеканалу A-ONE — «Тройца».

Праект году — дзіцячы фонд ААН UNISEF — «Калыханкі» («WZ-Orkiestra»).

Альбом году — «Stasi» («Neuro Dubel»).

Рок-Карона (гурт году) — «Neuro Dubel».

Рок-карону Аляксандру Кульлінковічу ўручае Ўладзімер Арлоў.

Orkiestra, запісаны пры падтрымцы дзіцячага фонду ААН UNISEF, стаў праектам году. У часе атрыманьня прэмii, каардынаторка праекту Юлія Ляшкевiч заявiла, што прысьвячае гэту перамогу памяці Ірыны Казулінай. Гледачы віталі яе заяву воплескамі.

А альбом Neuro Dubel «Stasi» стаў галоўным альбомам году. «Дзюбелi» выканалі толькі адну песню, каб адразу пасъяля кароткага сыходу са сцэны вярнуцца па галоўны прыз «Каранацыi» — Рок-карону (гурт году). Пісьменнік Уладзімер Арлоў, аддаючы Аляксандру Кульлінковічу галоўную карону, распавёў даўнюю гісторыю пра прыезд у Полацак Уладзімера Мулявіна зъ «Лявонамi», калі канцэрт ансамблю апынуўся пад пагрозай праз даўжыню валасоў музыкаў: «Я тады быў дзесяцілітнікам, слухаў «Бітлоў» і «Ролінгаў» і скептычна ставіўся да свайго. На шчасце Мулявін паслухаўся галоўнага ідэолягі і схадзіў у цырульню. Такім чынам ува мне прачнулася зусім новая істота». Уладзімер Арлоў падарыў лідэру Neuro Dubel

колькі сваіх кніжак, у якіх былі тэксты як пра «Лявонаў», так і пра Stasi. На разывітаньне пісьменнік падзякаваў беларускім гуртам, якія «здольныя зъмяніць да лепшага цэлае пакаленьне, дорачы маладым пачуцьцю Свабоды».

Аляксандар Кульлінковіч, які ўжо другі раз атрымаў гэты прыз, шчыра радаваўся перамозе разам з заляй, якая ад пачатку цырымоніі скандавала «Нэйра Дзюбел».

Вядома, што большасць гледачоў незнаёмая з асаблівасцямі ды акалічнасцямі падрыхтоўкі «Рок-каранацыi». У фое канцэртнай залі можна было пачуць слова пра тое, што нарэшце ў Менску надарылася магчымасць патрапіць на добры канцэрт ды пабачыць разам на сцэне ўлюблёных музыкаў. Маладыя людзі з захапленнем абміяркоўвалі афармленыне сцэны, добры гук і камэрзу, што лётала над галовамі гледачоў. Тым часам, у арганізатару штогадовай цырымоніі свае пытаныні да імпрэзы. Так, музичны партал «Тузін Гітоў» заявіў пра выхад зь ліку арганізатораў і стварэнніне сваёй

музычнай прэмii.

Варта адзначыць тых, хто вызначаў сёлета галоўных беларускіх рок-гэроў 2007 году. Гэта Сяргей Анішчанка (дырэктар фэстывалю «Рок-кола»), Тацяна Заміроўская (музычны агліядальнік «Белорусской газеты»), Радэк Дамброўскі (арганізатор фэстывалю «Басовішча»), Сяргей Будкін (галоўны рэдактар парталу «Тузін Гітоў»), Давід Блюштэйн (прадусар фэстывалю «be2gether»), Віктар Сямашка, (музычны журналіст, радыё «Юністар»), Зыміцер Падбярэскі (музычны журналіст), Юры Цыбін (заснавальнік цырымоніі «Рок-каранацыя»), Віталь Супрановіч (кіраунік лэйблу БМА-груп), Валік Грышко (рэдактар MTV у Беларусі), Максім Жбанкоў (журналіст, культуроляг), Маша Яр (музычны рэдактар «Аўтарадыё»), Павал Каширын (арганізатор рок-канцэртаў), Віктар Пазнякоў (мэнеджэр беларускага катаёгу кампаніі West Records), Кацярына Пытлевіч (музычны журналіст, Першы музичны канал) і Віктар Гольцаў (кіраунік лэйблу Go-records).

Сямён Печанко

Адлегласць

J:Mors,
2008

Альбом як лінолеюм.

«Гэта толькі Твоя адлегласць,
І ніхто не павінен ведаць,
Дзе і як Ты трymаеш кантроль,
Дзе радасць Твоя і Твой боль...»

Словы з загалоўнай песні дакладна на харктарызуць новую працу самага ўпартага, спакойнага і пасълядоўнага беларускага гурту. З кружэлкі насамрэч цяжка даведацца пра раздасць і боль Уладзімера Пугача. Тэксты песені напоўнены размытымі і сэнтимэнтальнымі вобразамі аэрадромаў, паветра, краявідаў — усяго таго съвету, куды ў мірах адлітае мэнеджар сярэдняга зывяна ў перапынках між перамовамі па дарозе дадому, а можа, і падчас саміх перамоваў.

Дашукацца і назаўжды разам вырвацца з гораду.
І кранаць валасоў Тваіх беларускае золата...

Гэтай кружэлкай Вы дакладна не папсуяце псыхіку дзіцяці, бацькамі ці блізкаму чалавеку. Яна — універсальны падарунак («Ня ведаеш, што купляць — купляй J:Mors, горш ня будзе»). Ад дыску сыходзіць атмасфера рэспектабельнасці, сталасці. З буклету на нас пазіраюць 35—40-гадовыя мужчыны, у якіх усе «дэманы» даўно за плячымі. Самую нэрвовую песеньню альбому «Зорку Вэнэру» (ніякіх алозій на «Песняроў» і Багдановіча, гэта анты-Багдановіч!) можна ставіць дзесяці перад паходам у царкву ці касыцёл (ці замест).

Архетыповая мара беларускага рок-музыки — дагнаць і пераганць «Песьняроў» — вылілася ў кавэр (калі можна гэтак сказаць пра народную песнью) «А ў полі вярба».

(Псэ́уда-)хрысьціянскі падтэкст там-сям праяўляеца ў «агульных месцах», кшталту:

«Ты адчуш позірк на сабе,
Ён напоўніць зьместам Твой сусьвет»
(Ты адчуш позірк на сабе)

Па-моему, Хрыстос выказваўся куды больш канкрэтна.

Кружэлка адлюстроўвае і пэўную майністрымізацыю беларускамоўнасці культуры. Праз факт праслушоўвання «Адлегласці» ніхто не назаве Вас нацыяналістам. Вы сучасны малады чалавек, у курсе навінак, вось вырашылі «прыабшчыцца» да роднага слова праз J:Mors (дзякую Богу, постэрэ альбому разьвешаныя ва ўсіх музычных крамах Беларусі).

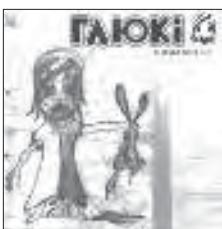
Прыхільнікі беларускага року могуць падзякаўцаць Пугачу з Арловым-малодшым, што цяпер гэта ўжо ня толькі альтэрнатыўнае мастацтва. І ня толькі для падлёткаў. Пакаленне, якое спарадзіла «мурсаў», расло на кніжках Арлова-старэйшага і Быкава, пасъля ўцягнулася ў вір дарослага жыцця — «кава, бізнес, перамовы», офісная руціна, сям'я — і раптам адчула насталгію па маладосці, якую гэты альбом задаволіць — цалкам бяспечна.

Гэты альбом як лінолеюм — абсалютна роўны, гладкі і ўніверсальны. Я ўпэўнены, што ён будзе добра прадавацца. Але сабе я яго не набуду.

Рэальная жыццё Ул. Пугача амаль не прабываеца ў ягоныя песні (Цікава, ці працуе ён шчэ юрыстам?) Пугач «шыфруеца» за рамантычна-сэнтимэнтальным вобразам і размытымі тэкстамі. Нават у фільме, прыкладзеным да дыску, адны беларускія дарогі і гарады — і ніводнага твару. Нармальная ситуацыя для краіны, дзе грамадства звыкалася кантроліраваць сябе.

Humanoid?

Глюкі

Вольскі нэрвова курыць
у куце.

Калі Вам здаецца, што жыццё абыходзіць Вас бокам, паслухайце гэту плытку. Патрыятычнай моладзі, увогуле, трymаць на паліццы, як абавязковы антыдэпрэсант. Інакш хана.

Атмасфера падлёткавай party, дзе шумна, шмат алькаголю і незнам-

цаў, знаёмстваў і расстаньняў...

Адна з галоўных фішак магілёўскага гурту — дзіўны кантраст між не памісцоваму супэрзапальнай музыкай і па-місцоваму звышдэпрэсіўнымі тэкстамі. Мажліва, падобныя песні і з тым жа настроем сціявалі лучнікі Робіна Гуда па дарозе на шыбеніцу. Так граюць людзі, якім насамрэч на**аць, што зь імі будзе заўтра.

...І праз увесь гэты сыцёб і браваду праходзіць такі нэрв, такі боль. Музыка ўзынікае, нібы кампенсацыя — калі табе горш за ўсё і ты пачынаеш сымяцца і жартаваць аж надзвычай гучна. Такая гіпэртрафаваная весялуха з ухілам у максымалізм, ад якой ўсё ж робіцца лягчэй...

«Хутка я запоўню глебу геніяльным угнаенінем», — на такім нэрве Сід Вішэз перасціпаваў «My Way» Фрэнка Сінатры. Такую музыку і так трэба граць (і слухаць), калі табе 19—20 і ўсё жыццёцё наперадзе. Каб не было пасъля сорамна за страчаную маладосць. Упэўнены, «Глюкам» будзе што расказаць унукам (і даць паслу хаць — каб «наглюкаціся»).

Вольскі, «працытаваны» ў пачатку альбому, нэрвова курыць у куце. Але ці пратрымаюцца хлопцы столькі ж, а калі пратрымаюцца, то ў што ператворацца?

Двухкроп'е

Тацяна
Беланогая

Сыцілы жаночы эратызм.

Таня Беланогая сабрала свае новыя і лепшыя песні і запісала іх у добрай студыі з кляснымі музыкамі (там жа, дзе пішуцца Алесь Ка-моцкі і Зыміцер Вайцюшкевіч). Атрымалася па-жаноцку натуральная і пяшчотная музыка, мяккая і спакойная, як Нарака у бязьветраны дзень. Дзе-нідзе празь дзяўчыні рамантычныя перажыванні прабіваюцца хрысьціянскія матывы («Мара»). Сацыяльная тэматыка амаль не закранаеца. Альбом «дасьпелы», хаця слова самай эра-

тычнай песьні Тацяна пазычыла ў Натальі Кучмель.

У тэкстах — канкранасьць, жыць-цёвасьць, самапаглыбленасьць, «ідэнтычнасьць», съцілы жаночы эратызм а-ля Яўгенія Янішчыц. Агульны падтэкст — «Зямля не для кахрання». Таня памякчэла ў лірыцы, хача часам зьяўляюца рэзкія вобразы («съляпія кіроўцы зьбіваюць сабак»), і голас робіцца па-праведніцкім эмацыйным.

Хапаюся за сэрца — у дзвіюх песьнях падыграла віялянчлістка Юля Глушкицкая, абудзіла настальгію па «Новым Небе».

Самы «дарослы» Танін альбом. Восенская лірыка для студэнтак гуманітарных спэцыяльнасцяў і праста дзяўчат/жанчын, якія шмат думаюць.

P.S. Адзінае пытаньне — ці не занана Таня вырашила «пасталець»? Бо зрабіць гэтым песьням больш сучасныя арынжыроўкі, трохі «напампаваць» эмацыйна — і быў бы не-благі тынэйджэрскі поп-практ а-ля Maksim. А так — «самота асона ўзятай дзяўчыны ў вялікім горадзе» ці штось у тым жа кірунку — я не паглыбляўся.

Тры расейскія літары

ZigZag, 2007

Як чалавек, што вучыўся
ў Швэці і Нью-Ёрку, ён
ведае, з чаго пачынаць.

Асноўны напрамак выслікаў Ігара Загуменава — вывесыці беларускую музыку ва ўсясьветны кантэкст ці наадварот — усясьветны кантэкст увесыці ў беларускую музыку. Як чалавеку, што вучыўся ў Швэці ды Нью-Ёрку, яму гэта даеца прасьцей за іншых. Адно гэтае вартас павагі.

Новая пłyтка — «зваленая ў кучу» запісы, зробленыя пасля альбому «Bionic». Матэрыял рознабаковы, не такі канцептуальна-занудны (sorrry, атмасферна-мэдытатыўны). Асабліва гэта адчуваецца на жывых выступах

Ігара. Ад старых часоў zIGZAG-у засцалася лёгкасць, бесклапотнасць, амаль дзіцячая разъявленасць.

Загалоўная песьня — «прыкольны» маркетынгавы крок (успомнілася «Я знаю три слова» Найка Барзова). Ігар, магчыма, прачытаў кніжку па прамоцыі гурту. Ці яму прыеўся псеўдарамантычны вобраз пай-хлопчыка. У тое, што Ігара насамрэч цікавіць вышызгданае слова, асабліва ня верыща.

Патасная «World Mine Free», запісана для саміту ў Найробі, дзе Ігар, не раўнуючы як Бона з U2, змагаўся за ачышчэнне афрыканскай зямлі ад мін. Той жа піяр, але больш цывілізаціі. На гітары, улічваючы адказнасць запісу, падыграў Піт Паўлаў. ...Гм, Ігар, асьцярожна — з такім песьнямі заканчываюць кар'еру ў рок-музыкы, але не пачынаюць. Усясьветны досьвед паказвае — каб съпявальніца пра «мір ва ўсім мірь», трэба спачатку прасьпіваць тое, што будзе падабацца сантэхнікам і водаправодчыкам... One love, one life...

Таксама прысутнічаюць рэмікс на заєжджаную «Песьню хвалі» і два кавэры God's Tower.

«Страшна далёкія яны ад народу»
(с) Ул. Ленін.

Рок-князёўна
Вольга Самусік.

Гарбуз зарэзаў сон!

Крывавыя дзіцячыя гульні

У апошні дзень зімы, ды яшчэ раз на чатыры гады — 29 лютага, — які спектакль маглі паставіць «купалаўцы», акрамя крывавага шэксціпраўскага «Макбета»? Верагодна, такім самым чынам яны будуть адзначаць Гэлоўін і Вальпургіеву ноч. Піша Аляксандар Фядута.

У залі было шмат падлеткаў (здацца, з настаўніцай), што ня дзіўна: «Кашмар на вуліцы Вязаў», скажам, разылічаны, перш за ёсё, на падлетковую аўдыторыю. Але адна з самых крывавых п'ес вялікага брытанца пастаўленая вельмі нават па-дарослому. Літоўскі рэжысэр Альгірдас Латэнас пабачыў у ёй процьму вечных проблемаў, што і паспрабаваў да несьці да чытача сваёй наватарскай пастаноўкай.

Шчыра кажучы, я ішоў на «Макбэт», баючыся пабачыць чарговую банаўскую гісторыю пра тое, як усенародна абраны кіраўнік дзяржавы (Макбэт — Алег Гарбуз) становіцца прымітыўным забойцам, які арганізуе зынкненне былога паплечніка (Банка — Мікалай Кірычэнка) — ну, і іншае, іншае, іншае... У рэшце рэшт, быў жа момант, калі і на менскіх сцэнах ішлі амаль адначасова трэх п'есы пра шалённую злачыннасць улады — «Эрык XIV» Стрын-дэрга, «Рычард» таго ж Шэксціпра і «Барыс Гадуноў» Пушкіна — Мусаргскага. Але сп. Латэнас выявіўся намнога больш тонкім і вынаходлівым у сваім тлумачэнні.

Прыдуманы Латэнасам і сыграны Гарбузам Макбэт... не вінаваты! То бок, вядома, вінаваты, бо пралітую кроў цалкам добразычлівага караля Дункана (такі сабе лагодны і самавіты эксп-старшыня Дзяржпляні БССР — вельмі дакладная праца Сяргея Кірычэнкі) з рук ніяк ужо ня змыеш. І не таму, што звар'яцеляя наагул ня маюць плаціць па рахунках. А таму,

што іх Макбэт — гэта маленькі хлопчык, што прызыгнаіўся на практыцы реалізоўваць свае страшныя фантазіі. Возьмем, напрыклад, выдатную сцэну, у якой ён, ужо каранаваны, аддае загады забойцам — Паўлу Яскевічу і Аляксандру Паўлаву, што выйшлі з глядацкай залі ў модных сучасных строях, падобных да тых, якія я ў 1994 г. яшчэ назіраў на супрацоўніках службы бяспекі кара... (эх, куды мяне занесла!) — так, вядома, Яго Высокасці. Макбэт (Гарбуз), быццам хлопчык, спрабуе съпіхнуць на іх віну за прынятае ім рашэнне выдаліць Банка, арганізаўць ягонае зынкненне. І так — на працягу ўсяго спектаклю.

Тым больш што такая трактоўка цалкам адпавядае трактоўцы ролі лідзі Макбэт (вось ужо дзе разгарнулася Святлана Зелянкоўская). Але нават спакушаючы будучага караля ўсім арсэналам вабнотаў, якія ўсе толькі ёсьць, жонка ставіцца да яго як да нерашучага хлопчыка, апанаванага сумневамі, які ня можа наважыцца на галоўны крок у сваім жыцці. Бо нават калі яна і ўспрымае Макбета як уласнага сына, усё адно (прыгадаем трактоўку Эдывавага комплексу доктарам Фройдам) маші мусіць спакусіць сваёго недарэчнага сына, каб ператварыць яго ў мужчыну.

Наагул, Фройдам прапахлі нават акрываўленыя прасціны, аў якія героі выціралі руکі пасыля ўчыненага ім забойства. Каралевіч Малькольм (яшчэ адна ўдалая праца Мікалая Прылуцкага), што эміграваў з краіны праз свой страх патрапіць пад кримінальны перасылед з палітычных матыў, шчыра іграе такога сабе кепскага хлопчыка, што расказвае даросламу дзядзечку Макдуфу (Вячаслаў Пайлоў) пра свае таемныя ганебныя памкненіні, прычым распушта і зьдзірства між іх — бадай, самыя даравальніні. Макдуф нават змагаецца зь ім, як бацька змагаецца з сынам, што захрас у грахах, каб прымусіць яго адрынучь недахопы і ўзяцца за розум.

Макдуф у выкананьні Паўлюця — антыпод лідзі Макбэт — Зелянкоўскай. Калі Зелянкоўская (маці) разбэшчвае, дык Макдуф (бацька) вяртае на правільны шлях. Не выпадкова, на наш погляд, у канцы спектаклю Макдуф, насуперак волі Шэксціпіра, зусім не забівае свайго канчатковага зьдзяцінелага крэўнага ворага Макбета, што пачаў брахаць бы той зласцілівы маленькі шчанюк, а абяцае пасадзіць яго ў клетку і вазіць па гарадах і вёсках. Такі Макдуф, міласэрны і паблажлівы да крывавых «сынавых» жартачак, настолькі нечаканы, наколькі нечаканы яго сапраўдныя сълёзы ў момант, калі ён дазнаеца пра страшэнную разнину, учыненую на загад Макбета ў ягоным замку. Вячаслаў Пайлоў, цалкам тэхнічны актор на другасных ролях, відавочна заслугоўвае большага. Ба ўсялякім выпадку, пабачыўшы гэтыя сълёзы Макдуфа, я адчуў, як у мой локаць упіліся пальцы суседкі, што, відавочна, перажывала тое ж, што і я, — пачуцьцё далучанаасці да высокага мастацтва.

Але ж галоўным адкрыццём спектаклю становіцца Макбэт у выкананьні Алега Гарбуза.

Цудоўны камэдыйны і харктарны актор, Гарбуз пераканаўчы і ў гэты адной з самых складаных роляў сусветнага трагічнага рэпертуару. Ён надзвіва псыхалігічна гнуткі, і калі ў першай сцэне зь вядзьмаркамі мы бачым съпелага мужчыну (амаль аднагодка ягонага сябра Банка), то далей ён усё больш і больш прыпадабняеца да дзіцяці. Мы прыгадваем, што клясычныя казкі Шарля Пэро і братоў Грым, як правіла, крывавыя і страшныя, што наш уласны дзіцячы съвет быў да неімавернага цёмным — і квінтэсэнцыя страху абавалілася на нас, калі мы залазілі пад коўдру, накінутую на стол. Было цёмна. Было жахліва. Хацелася паклікаць на дапамогу. І калі, ускокваючы, зьбівалі ўлюблённую маміну вазу, што стаяла на стале і якую мы самі на гэтую няшчасную коўдру і пераставілі (каб маці не здагадалася, што мы — там, зынізу, унутры, пад столом...), дык мы прыдумлялі, на каго съпіхнуць віну...

Дарэчы, пра пошуку дзецімі вінаватага — іншыя казкі, ужо прачытаўнія намі — падрослымі. Прэ Карлсан. Прэ Піпі Доўгаяпанчоха. Нават прэ Віні-Пуха. Толькі тут, на «купалаўскай» сцэне, марна спрабуе

Алег Гарбуз (Макбэт)
і Святланы Зелянкоўская
(ледзі Макбэт).

ФОТО з архіву КУПАЛАВСКАГА ТЭАТРУ

знайсьці свайго Карлсана такі дарослы Малы, што ўжо голіца, займаецца сексам, загадвае забіць няўгоднага яму чалавека і нават здольны сам зъдзейсніць забойства. І паслья пакуту ад учыненага, так што ў дачыненьні да яго можна было б зъмяніць пушкінскі радок:

И все тошнит, и голова кружится,
И Карлсоны кровавые в глазах...

Вось ужо гэтыя дзеци, што разыгрываюць перад намі сваю жорсткую крыававую гульню! Ім усім здаецца, відаць, што яны — яшчэ зусім маленькія, што адказваць за зробленое ім ніколі не давядзенца, таму што адказнасьць за ўчынак узяў на сябе нехта іншы. Мама. Забойцы. Кіраўнік дзяржавы, што аддаў адпаведны загад. І толькі дарослыя людзі здольныя адказваць за зробленыя ўчынкі — і за ўласныя, і за чужбы. Няхай нават нехта ня вытрымае гэтай адказнасьці і засіліцца, як ледзі Макбэт (слабай выявілася, хоць і швэндалася па сцэне ў жалезных дасцехах), але затое нехта іншы, як Макдуф, вытрымае, вытрывае ўсё і здолее дамагчыся, каб съвет — такі

жорсткі і няправедны — усё ж такі зъмяніўся.

Дарэчы, і каралевіч Малькольм, што «ўсяго толькі туляе ў Макбэта», таксама выяўляецца слабым. Невыпадкова, замест таго, каб сесьці на трон і аддзячыць сваім падданым, ён, перапалохаўшыся, сыходзіць ад гэтай адказнасьці ў залю, зъмешваецца з натоўпам гледачоў і зынікае, пакідаючы зъянтэжанымі Макдуфа і Роса (Сяргей Чуб), якім ён аваязына сваёй веліччу.

Многае ў гэтым спрэчным спектаклі сыгранае (ды і паставленае) зусім ужо просталінейна. І сыход забойцаў з залі, і лüstэркі, што памнажаюць Банка, які распускаецца ў іх бездані. І нават сівізна, якой у літаральным сэнсе слова фарбуе караля Шатляндскага зласлівы кон. Але і ў такім выглядзе «Макбэт» Купалаўскага тэатру становіцца несумненнай мастацкай падзеяй. І прымушае пра многае задумашца.

У прыватнасці, прымушае задумашца мяне як гледача: а ці ня выявіцца шалёны Макбэт Алега Гарбзу надта ўжо падобным да ягонага ж шалёнага Эрыка, якога мне яшчэ давядзенца паглядзе? Дадайце

туды ж яшчэ пару каранаваных асобаў, якіх лёгка можа сыграць гэтыя таленавіты актор: скажам, цара Фёдара Іаанавіча з трагедыі Аляксея К. Талстога, Барыса Гадунова з пушкинскай драмы, Карла IX з трагедыі М.-Ж. Шанье... Ну, відавочна, што знаходкі ператворацца ў штампы і надакучаць гледачу, як і лёгкі флёр сцярвонасці, што пераходзіць з ролі ў ролю Святланы Зелянкоўской.

Увогуле, да наведваныя спектаклю паводле Стрындарга спаць вашаму пакорліваму служку відавочна не давядзенца: Гарбуз зарэзаў мой сон!

...А спектакль скончыўся нечакана. Ужо паслья таго, як акторы перасталі выходзіць на сцэну на паклон, і заслонна апусцілася, і гледачы пачалі з шумам пакідаць залю, да фатэля-труну, што адзінотна стаяў (цяжкага, я бачыў некалі такі ў Віскулях!), падышла дзяўчынка.

Яна не пасьпела да кагосьці з выкананіцца, і чырвоную ружу давялося пакласці на пусты трон.

І гэта таксама было вельмі сымбалічна.

**Аляксандар Фядута,
глядач**

Невядомыя славяне

Хто яны, славенцы, і як жывуць? Піша Вацлаў Шаблінскі.

Што такое Славенія і дзе яна знаходзіцца, узгадае ня кожны беларус. Міжтым, як сцьвярджаюць навукоўцы, славенцы — нашыя вельмі блізкія родзічы. Адзначаюць падабенства нашых моваў, традыцыйнага адзеніння, архітэктуры, нават тапанімікі. У нас ёсьць Мазыр, у славенцаў — Možirje. Лічыцца, што далёкія продкі славенцаў перад апошнімі міграцыйнай былі беспасярэднымі суседзямі заходніх, беластоцкіх беларусаў, толькі беларусы пасунуліся на поўнач, а славенцы — на поўдзень.

Хто ж яны — славенцы, гэтыя невядомыя славяне? Продкі славенцаў прыйшли на тэрыторыю паміж Альпамі і Адрыятыкай у VI стагодзьдзі. Неўзабаве ім давялося сутыкнуцца з ваяўнічымі аварамі. Славенскія князі («кнезы») запрасілі на дапамогу немцаў. У выніку асноўнымі славенскімі землямі — Штырыяй, Карынціяй, Краніяй — завалодала Аўстрыя. Адрыятычнае ўзбярэжжа адышло да Вэнэцыі. Іншаземнае панаванье замарудзіла культурнае развіціцьцё славенцаў.

Аднак, як мяркуеца, менавіта славенскую мову для стварэння славянскай пісьменнасці выкарысталі Кірыла і Мятод. Першая друкаваная славенская книга з'явілася толькі ў 1550 г. Выдаў яе пратэстант Прымаж Трубар. Узорам славенскаму першадрукару служыла Біблія Францішка Скарны.

Скарину памятаюць у Славеніі. Ягоная «Малая падарожная кніжыца» захоўваецца ва ўніверсітэце Любляны. Адным з першых скарыназнайцаў быў славенец Ерэней Капітар (1780—1844). Яму належыць папулярная ў беларускай літаратуры гіпотэза пра сустрэчу і сварку вучонага палачаніна з Марцінам Лютерам. Гэты сюжэт зрабіўся настолькі распаўсюджаным, што ўжо стаў прадметам пароды (фарс Максіма Клімковіча і Міраслава Адамчыка «Віта брэвіс, або Нагавіцы сьвятога Георгія»).

У выніку палітыкі Габсбургаў на славенскіх землях перамагла Контрарэформацыя. Але закладзеная пратэстантамі славенская кніжная традыцыя ня зьнікла. Выданы ў 1768 г. каталогом манахам Маркам Пахліным «Краніскай граматыкі» лічыцца пачаткам нацыянальнага адраджэння славенцаў. Моцным штуршком гэтаму працэсу стала стварэнне Напалеонам з адабраных у Аўстрыі земляў, так званых Ілірыйскіх,

правінцыі з цэнтрам у Любляне.

Ілірыйская правінцыя праіснавала нядоўга, але адкрытыя там славенскія школы далі плён. Іх выхаванцам быў нацыянальны паэт Славеніі Францэ Прэшарн (1800—1849). Элегія Прэшарна «Разъвітанье зь юнацтвам» напісаная на ўзор «Оды да малфосыі» песьняра Літвы Адама Міцкевіча.

У параўнанні з песьняром Літвы славенскі клясык больш мэлянхолічны. Прычына тому — неразвітасць славенскага руху ў параўнанні з грамадзкай актыўнасцю на землях былога Вялікага Княства Літоўскага. Тым ня менш, значэньне Прэшарна для Славеніі вялікае. Ягоная творчасць дапамагла славенцам захаваць сваю нацыянальную сутнасць, засыгерагчыся ад анямечваньня і панславізму. Палітычнае самавызначэнне славенцаў, аднак, праходзіла павольна.

Да 1918 г. Славенія заставалася часткай Аўстра-Вугорскай імперыі, пасля ўвайшла ў склад Каралеўства Сэрбія, Харватыі і Славеніі. Падчас Другой сусветнай вайны краіну падзялялі Нямеччына, Італія і Вугоршчына. Акупантамі гвалтоўна дэпартавалі славенцаў у Нямеччыну, нацыянальны культурай народу адкрыта пагарджалі. Народ адказаў партызанская вайной. У Славеніі партызаны ўстанавілі сваю адміністрацию нават раней, чым у Сэрбіі і Харватыі.

Адным з наступстваў утварэння сацыялістычнай Югаславіі было наданыне славенскай мове статусу дзяржаўнай. Гэта, дарчы, была родная мова Ёсіпа

Броз Ціта. Дарма што харват па нацыянальнасці, па-харвацку ён гаварыў з акцэнтам. Ціта хацеў увайсці ў гісторыю як стваральнік адзінай Славеніі — ад Альпаў да Трыесту. Памятаце пра «жалезную заслону да Трыесту на Адрыятыцы»? Урэшце, Москва прэтэнзіяў Ціта і славенцаў на Трыест не ўхваліла, што і стала адной з прычын югаслаўска-савецкага разрыва ў 1948 г.

У складзе Югаславіі Славенія была самай заможнай з рэспублік. У адрозненіні ад харватаў славенцы мелі ўвогуле добрыя стасункі з сэрбамі. Так было, пакуль Слабадан Мілошавіч не зрабіў асновай сваёй палітыкі вялікасэрбскую ідэалёгію. Славенцы адказалі прынцыпам 21 чэрвеня 1990 г. Дэкларацыі пра суверэнітэт. Федэральны цэнтар паспрабаваў увесыці ў бунтоўную рэспубліку войскі. На шчасце, канфлікт аказаўся кароткім і дзён праз дзесяць завершыўся перамогай незалежнікаў. Было б няправільна лічыць сямнаццацігадовую гісторыю незалежнай Славеніі ідлічнай. Такой яна падаецца хіба што на фоне іншых быльх югаслаўскіх рэспублік.

Адной з галоўных зьяўляецца праўлема так званых «незарэгістраваных грамадзян». На тэрыторыі Славеніі знаходзіцца шмат уцекачоў з суседніх Харватыі, Сэрбіі і Босніі. Гэтыя людзі дамагаюцца славенскага грамадзянства. Але ўлады краіны, абапіраючыся на жаданье большасці карэннага насельніцтва, адмаяўляюць ім у гэтым. Такая палітыка не ўхваляеца міжнароднымі праваабарончымі арганізацыямі. Тым ня менш, «незарэгістраваныя грамадзяне» не съпяшаюцца зъядждаць зь неласкавай Славеніі ў свае родныя краі, што, безумоўна, гаворыць на карысць і самой краіны, і яе жыхароў, гэтых «невядомых» славян.

Паралельная эканоміка Берасьця

Трыкатаражнікі

Кінеш погляд на Берасьце — сталіца трыкатаражнікаў. Трыкатаражнікі — гэта фірмы, што спэцыялізуюцца на пашырэ жаночай вопраткі. Высокаэфектыўная вытворчасць паўсталая без падтрымкі дзяржавы, і на гэты момант дзяржава зайздросціць. Адныя словаў «найсьвятлейшага» чаго вартыя: «Трэба асушиць гэтую трыкатаражную багну». Радавацца трэба, а не зласловіць. Бо гэтыя фірмы даюць неблагі заробак швачкам, мадэльерам, эканамістам, гандлярам. Замест таго, каб заахвоціць і паспрыяць вырабу яшчэ і мужчынскай вопраткі, робіцца наадварот. Каб ніхто ня быў незалежным і заможным, бо забіткімі запалоханымі лёгка кіраваць. Тоэ ж тычынка і вырабу мэблі, і сталярак, і тых, хто вырабляе зўравакны і дзвіверы, і тартакоў, і іншага.

Сельская гаспадарка

Ні для каго гэта не таямніца, што прадпрымальныя людзі скупляюць ялавічыну, цялящицу, сывініну і плоціцца жывымі грашымі, па рынковых цэнах. Здавалася, добра ўсім. Аж не.

Усё часцей зьяўляюцца перашкоды: то ты мусіш атрымаць дазвол у сельсавеце на продаж уласнай жывёлы. А табе скажуць: здавай у калгас. Як не, то бык калгасны карову не пакрые, а то аштрафуем (заўжды знойдзеца, за што), ці сена не дамо, ці яшчэ чаго. А адтуль атрымаеши гроши, можа, праз тыдзень, а, можа, і праз паўгоду. Ды старыя ў горад не наезьдзяцца, на той самы кірмаш. Дзе кампэнсацыя за нэрэвы і прыніжэнні? Нам сцвярджуюць, што сельгасеканоміка неэфектыўная, але ж пароўнайце закупавыя цэны ў селяніне: ялавічына — 1870, цялящица — 4100, сывініна — 4500 жывою вагою, малако — 550. І ўсё гэта прадаецца. Хіба нерэнтабельна?

Бо ж ва ўсіх вышэйпададзеных лічбах ніяма субсыдый — адна свабодная праца! Пра фэрмэралу лепей зусім маўчаць. Энерганосбіты, вытворчыя прылады, тэхніка — усё праз банк і паперкі. Гэта прытым, што працавітаму чалавеку на вёсцы да ветру часам бракуе часу сходзіць. Цяпер пра жытло, якое будуеща на вёсцы. Сабекошт яго складае ад 20000 у.а. і вышэй. У дадатак яно ніzkай якасці і патрабуе ўнутранага аздаблення. Ды

і мала прыстасавана да патрэбаў селяніна. Гэта прытым, што капіталёвия ўспелыя дамы з усім хлявамі, аборамі і плотам каштуюць да 5000 у.а. Людзі просьяць: дайце нам жывымі грашымі. Але ж не.

З эфектыўным гаспадараннем далёка ездзіць ня трэба. Заедзіце на Століншчыну, Лунінеччыну, у Давыд-Гарадок, Мотыль. Умеюць людзі вырошчваць і насеніне, і агаркі, і памідоры, і кветкі, умеюць і кіубасы вырабляць, і грошай ня просьяць.

Будматэрыялы

Нашая будаўнічая вытворчасць прадукуе высокай якасці матэрыялы: цэмант, блёкі, жалезабетонныя вырабы, дахоўку. І калі яшчэ рост цэнаў на іх абургунтаваны (вялікая энэргаёмістасць), то вартасць спадарожных рэчаў, як, напрыклад, гіпсакардон, лякі, фарбы, розная драбяза, шпалеры, сантэхнічныя прылады, катлы (газавыя і іншыя), нічым не абургунтаваныя. У той самай Польшчы ўсё гэта таньнейшае ў два разы, пры сусветных цэнах энэрганосбітаў і заробках вышэйших за нашыя ў трох разы.

Нерухомасць

Да сумнавядомага ўказу пра зямельныя надзелы, надзел у нас каштаваў ад 2000 — 15000 у.а. Яго можна было свабодна набыць. Цяпер вы і не пытайцеся без наяўнасці як найменей 10000 у.а., гэта прытым, што законна (паводле ягонага закона) аформіць пакупку амаль немагчыма. Вось добра зрабіў — перамог «спекуляцыю». Надзелы існуць непрыхватызаваныя, прыватызаваныя і такія, што былі набытыя. Калі непрыхватызаваныя забіраюцца, і потым яны дзіўным чынам усплываюць, то што рабіць з дўвумя іншымі — невядома. Рэквізытаць і прадаваць супраць волі? Але гэта ўжо ёсьць рэвалюцыйная бальшавіцкая экспрапрыяцыя. Надышоў час камунікацый: вада, канализацыя, газ, электрычнасць. Усе яны цігнуща цэнтралізавана і за дзяржаўны кошт. Усе камунікацыі забудоўнікі зрабілі б за свае гроши.

Будаўніцтва вытворчых плошчаў для прадпрымальнікаў увогуле ператвараецца ў пакутліва блуканьне. Нават пры наяўнасці вялікіх сродкаў, ён ня вольны наймаць людзей і плаціць

ім. Неабходна наймаць фірму, а ўжо фірма высмакча ўвесь водар. Пераважная большасць фірмаў запрашае такіх людзей, якім можна як найменей заплаціць. А хто з майстроў пойдзе працаўца за 500.000? Вось і выходзіць: тое, што трэба будаваць за адзін месяц, будуеща шэсць...

Будаўніцтва

Вось, нарэшце мы падышлі да прыватнага будаўніцтва. Цана 1 мэтра квадратнага новабуду складае 1000—1200 у.а. (гэта маєща на ўвазе кватэра ў будаўнічых фірмах). Калі ж пакупнік яе атрымае, то ён там ня зможа жыць. Таму што яму неабходна набыць дзвіверы, плітку, падлогу, усё гэта ўсталяваць, паправіць хібы, зрабіць столю... Чаму ж гэта добраўпарадкаваны дом на 150 квадратных мэтраў пад ключ каштует столькі ж, колькі і неадобленая кватэра ў 100 квадратных мэтраў? А таму што тут прысутнічае вольная якасная праца без пасярэднікаў. І гэта ўсё толькі на мясцовым узроўні. А як наконт усёй краіны?

Прапаную ўладзе ня біць людзей па галаве і руках, і тады мы дамо ўсяму рады. Лідэры апазыцыйных партыяў, апусціце вочы долу, бо звычайна нацыя жыве штодзённым клопатам. Пабяцайце ім палёгку ў гэтым жыцці. А гроши ляжаць пад нагамі — не пешашкаджайце іх падымачь.

Ігар Дзенісюк, Берасьце

Прадаецца

дзейная
жывёлагадоўчая
фэрма

да 2500 галоў сывіння
адначасовай пастаноўкі

Магчымае здаваныне ў
арэнду

Рэзгледзім іншыя
прапановы
ўзаемавыгаднага
супрацоўніцтва

Тэл.: 8 017 220 59 45

Злачынца ўзяў банк голымі рукамі

У гарадзкім пасёлку Сасновы Бор (Сьветлагоршчына) аддзяленыне «Беларусбанку» знаходзіцца ў двухпавярховым будынку разам з поштай і аптэкай. Пастарунак — на суседній вуліцы, за 250 м ад банку. 25 лютага ў 13.10, падчас абедзеннага перапынку, хтосьці пагрукаў у дзіверы банку. На пытанніне «Хто там?» неявідомы адказаў: «Інкасацыйя». Касірка адышніла, мужчына ў чорнай шапцы з прарэзамі для вачей ударыў яе ў твар і паваліў на падлогу. Ён прайшоў за перагародку, забраў з касы 9 млн рублёў. Грошы прызначаліся для выплаты заробку работнікам жытлёва-камунальнага прадпрыемства «Святач». Міліцыянты шукалі рабаўніка ў будынку і на вуліцах, але вынікаў гэта не дало. Людзі ня бачылі, каб хтосьці выходзіў з банку. На меркаванніе супрацоўнікаў аддзелу бысъспекі, старшы касір не павінна была адыхаціць ад кропкі трывожнай сыгналізацыі і адчыняць дзіверы.

На сварацца толькі 6% менскіх сем'яў

У Менску 45% маладых сем'яў адрэзняюць свой шлюб як удалы, яшчэ 42,6% — хутчэй як удалы. Але толькі 6% удзельнікаў апытаннія, праведзенага Менскім навукова-даследчым інстытутам сацыяльна-эканамічных проблем, адзначылі, што ў іхнай сям'і канфліктамі практична не бывае. 2/3 апытаных паведамілі, што сямейныя сваркі бываюць, але зазвычай ня маюць сур'ёзнага характару. А крыху болей за 27% сужэнцаў прызналіся ў тым, што ў іхнай сям'і здароўца з вельмі сур'ёзныя сваркі. Асноўнымі прычынамі канфліктаў становіцца сваркі праз дробязі (42,8%), разьмеркаванні хатніх абавязкаў, цяжкасці з выхаваннем дзяцей і ўзаемніца з бацькамі (прыкладна 40%).

Андрэй Лянькевіч

Масъленка ў Строчыцах — афіцыйнае разыгрыштаванне зімой.

Дачнікі сёлета будуць корпацца не ў пустазельлі, а ў паперах

Да каstryчніка садаводам трэба зарэгістраваць права на ўчасткі ў таварыствах і кааператывах. Незарэгістраваны ўчастак могуць канфіскаваць. Забіраць участкі мэтаскіравана ніхто ня будзе. Аднак калі вырашыць пракласыці дарогу і варш участак стане на шляху — дзяржава яго простила канфіскуе і ніякай кампенсацыі ўладальнік не атрымае.

Рыхтуецца закон супраць цэнзуры ў інтэрнэце

Эўрапарламэнт большасцю галасоў падтрымаў новую ініцыятыву па змаганні з інтэрнэт-цэнзурай, пропанаваную нідэрландскай Народнай партыйя за волю і демакратыю. Адпаведна ёй, інтэрнэт-цэнзура ў таталітарных краінах мае афіцыйна разглядацца Эўропай як эканамічны бар’ер. У выпадку ўхвалы ініцыятывы Рады Еўропы, пытанніне аб неабходнасці скасавання

інтэрнэт-цэнзуры будзе ўздымацца кожны раз падчас гандлёвых перамоваў з краінамі, якія практикуюць абмежаваныя на доступ да інфармацыі праз Сетціва.

Полацкіх бэрэсэмайцаў адправяць у Сібір

Грамадзкае аб'яднанне БРСМ фармуе студэнцкія атрады для выканання прац па будаўніцтве аўтадарог у Ямала-Ненецкай аўтаномнай акрузе Рәсей. Атрад фармуецца на конкурснай аснове зі ліку студэнтаў ВНУ, навучэнцаў ССНУ і ПТВ. Выезд плянуецца ў сярэдзіне ліпеня.

За мяжу па дровы

26 лютага ў раёне пункту пропуску «Мутвіца» пінскімі памежнікамі і супрацоўнікамі органаў унутраных справаў за наўмыснае парушэнне дзяржаўнай мяжы былі затрыманыя двое грамадзян Украіны. Затрыманыя, у якіх знайшли рулеткі й бэнзапілу, патлумачылі, што парушылі памежнае заканадаўства з мэтай наркотоўкі драўніны ў беларускіх лясах.

У Тайліяндзе перакуліўся аўтобус зь беларускімі турыстамі

Аўтобус перавозіў беларускіх і расейскіх турыстаў з курорту Патай ў Бангкок. Шафёр ня справіўся з кіраваннем на сылізкай пасылі дажджу паласе, і аўтобус перакуліўся. Загінулі два жыхары Рәсей. У аўтобусе знаходзіліся 38 чалавек, у тым ліку і беларусы. Усе, за выключэннем дзевяці чалавек, атрымалі траўмы.

Кітайцы зрабілі самы доўгі мост у сьвеце

У кітайскай правінцыі Чжэзян адкрыты рух па самым доўтім у сьвеце мосыце. Мост Ханчжоўвань мае даўжыню 36 км. Дзякуючы яму, дарога з гораду Шанхаю ў горад Нінба скоротіцца на 120 км. Будаўніцтва канчатавала 11,8 млрд юаняў (\$1,7 млрд).

**СМ; БелАПАН,
«Мінск-навіны», АТН,
Generation.by,
BulletinOnline.org,
«Прессыбл», telegraf.by,
«Народныя навіны
Віцебска», sports.ru,
xinhua.org**

Закон бэрэсэмайскіх джунгляў

Гісторыя са студэнтамі—індусамі гомельскага ўніверсytetu, якія запісаліся ў БРСМ, ня можа пакінуць абыякавым. А што калі пасъля вяртання на радзіму нехта зь іх, як той Маўглі, згубіцца ў джунглях? Фэльетон **Лёліка Ушкіна**.

Зборы зграі ваўкоў каля скалы рады.

Тыгар Шэр-Хан: Вольныя ваўкі! Аддайце мне чалавече да дзіця! Гэта мая здабыча!

Частка зграі перарабігае на бок Шэр-Хана, скандуючы: «Ён — дзіця чалавека! Нам не патробнае дзіця чалавека!»

Пантэрэ Багіра: Таварыш Маўглі, прачніцеся! Таварыш Маўглі, прачніцеся!

Маўглі (правачынаючыся): А! Што? Дзе? Прабачце: пасъля доўгіх гадзінай, праведзеных на лекцыях палітынфармацыі ў гомельскай ВНУ, я часта засынаю на зборах. Што здарылася — мітынг індывидуальных драпежнікаў?

Мядзведь Балу: Ваўкі зьбіраюцца выклочыць цябе са зграі і аддаць Шэр-Хану на ланч.

Маўглі: Халера! Напірэдадні гэткага адказнага мерапрыемства —

Міжпадвідавага фэстывалю маладняка і апосумай — даводзіцца займацца такой фігней.

Акела (правадыр зграі): Ёсьць меркаваныне — выклочыць цябе са зграі, паколькі мы і ты — рознай крыві.

Маўглі: Прыехалі! Акела, што ты нясеш — як можна выклочыць сябра арганізацыі Бандэрлогаўскі рэспубліканскі саюз моладзі? І што гэта за тупыя наезды: ты — дзіця чалавека! Ты мяне па сутнасці пытай: ці я браў удзел у акцыях апазыцыі, ці паважаю я правадыра, цябе канкрэтна, што я думаю наконт сённяшняй сацыяльна-эканамічнай сітуацыі ў джунглях?

Акела: Ну, і што ты думаеш?

Маўглі: Даўк вось, джунглі знаходзяцца ў стане дынамічнага росту — зірнуць хоць вунь на тулю ліяну. Расце дабрабыт жывёл. Прынятая сацыяльная жыльлёвая праграма: нарадзіў дзесяць

шчанюкоў — атрымай нару. Ёсьць, натуральна, асобныя недахопы: яшчэ ня ўсе выходзяць на начное паляванье з філікерамі. Аднак, у прынцыпе, можна сказаць, што дзякуючы мудрай палітыцы правадыра зграі Акела, у нас сфармаваліся стабільныя незалежныя джунглі. І абсалютна съмешна слухаць заявы некаторых працтваўнікоў сямейства каціных: «Акела схібіў! Акела схібіў! Зграі патрэбны новы правадыр». Акела ня схібіў, а праводзіў на той момент шматважтарную палітыку. Яшчэ ёсьць пытаныні?

Акела: Быццам, не.

Маўглі: Ну і цудоўна. А цяпер — слухаць інструкцыю: разнарадак па зграях, табунах і калёніях на акцыю супраць нелегальнай міграцыі пералётных ігушак. Хто ня прыйдзе — разъмаркую ў пустыню Гобі. Гэта кажу Вам я — Маўглі, сябра БРСМ.

Выйшаў падвойны нумар ARCHE

«Наколькі фашисцкая пучінская Расея?» Пад такім загалоўкам у сьвежым нумары ARCHE друкуецца артыкул прафэсара паліталёгіі Аляксандра Матыля пра сучасную палітычную сістэму нашых усходніх суседзяў.

Мэйнстрымавая ж тэма нумару — сітуація вакол справы Аляксандра Зьдзівіжкова. Аб праявах ісламофобіі ў Беларусі і съвеце разважаючы Рашэд Чоўдхуры («Пра сваіх і чужых») і Сяргей Богдан («Фараонавы суд, фарысэйства і ўлада»).

Удзельнікі круглага стала «Бізнэс, улада і кантроль» аналізујуць студзенскую пратэсты прадпрымальнікаў, іх узаемадзеяньне з уладнымі структурамі і палітычнай апазыцыяй.

«Наколькі фашисцкая пучінская Расея?» Пад такім загалоўкам у сьвежым нумары ARCHE друкуецца артыкул прафэсара паліталёгіі Аляксандра Матыля пра

сучасную палітычную сістэму нашых усходніх суседзяў. Аўтар прыходзіць да вынівовы, што Расею Пучіна можна ахарактарызаваць як «нескансалідаваную фашисцкую дзяржаву».

Таксама ARCHE №1,2'2008 зьмяшчае ў сабе кнігу польскага гісторыка Вітальда Бярнацкага «Паўстаныне Хмяльніцкага: ваенныя дзеяньні ў Літве ў 1648—49 г.» з ілюстрацыямі і мапамі.

Падпіска на ARCHE прымаецца ў любым аддзяленні «Белпошты» (падпісны індэкс 00345).

Таксама яго можна знайсці ў незалежных распаўсюднікаў і інтэрнэце.

АЛЕГ МІНКІН

Гэта хіліца съвет

Па асфальце дажджом секанула зьнянацку,
І па шыбах пустых, раўнадушшам зашклёных,
І калоціца чорнае гольле шалёна,
І хістаюцца дрэвы ў паклонах вар'яцкіх.

Разъбягаюцца ў цемрадзі сполахі страты
І пад ногі, вярнуўшыся, падаюць ніцма,
І пагрозыліва гмахі, мурлы, камяніцы
Да мяне нахіляюць бетонныя латы.

Гэта хіліца съвет, у сяродку якога
Зъязла толькі каханье... і болей нічога!

Здараецца, зімы далёкай подых
На цёплы май дыхне,
І зелень яркую на сушы і на водах
Аблепіць вогкі сънег.

Няхай у съветлы дзень твой успаміны
Даходзяць пра мяне,
Як гэты сънег, што выпаў на хвіліну
І хутка праміне.

ТУМАН

Ад Сухавея блякльых сполахаў,
Які звяястуе гарачынь,
Накрылася Туману полагам
Ракі натомленая плынь.

Як лёгка яшчэ дыхаць сеначы!
Туман выходзіць з берагоў,
На дол абрус блеседны съцелячы
На прыйсьце продкаў і багоў.

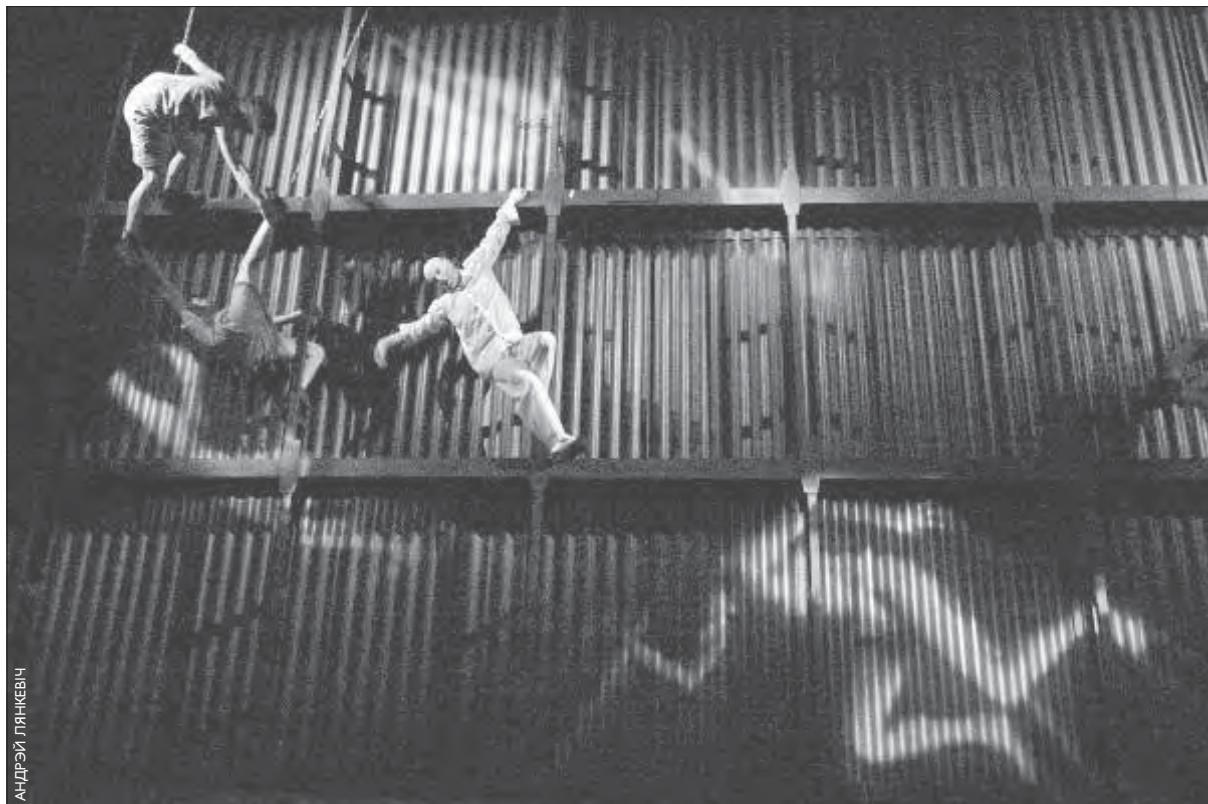
ПАЦЯПЛЕНЬНЕ

M. T.

Цяплынь. Вясна. Хоць лютага пачатак
Унучы Mai можна без пальчатак
Кранаць усё наўкола прагнай ручкай...
Мне ж, дзедабогу, пільнаваць за ўнучкай.

Кажу, каб штось казаць: «Няма збавеняня —
Глябальнае надходзіць паяцпленъне,
Яно зыначыць агарод і сад,
Замест агрэсту зьвісьне вінаград.

Што? Вінаград? Дык жа яно — жывое!
Вітае Мая ўсе суздром павоі.
А мне ўсыміхацца, тоячы нуду...
Як хораша, што хутка ўжо сыду.

АНДРЭЙ ПІНКЕВІЧ

Тэатар
«Інжэст».
Спектакль
«Паслья».

Менск - сталіца нашай краіны!

Экцыклападыя Капітана Танакі

Калісъці Менск
выглядаў вось так!

У старажытных кнігах пра Менск
упершыню напісалі ў 1067 годзе.

У гэты год адбылася вялікая бітва на рацэ Нямізе.
Зараз гэтая рака схаваная пад зямлёй.

Вось герб
нашага гораду!
Яго можна
пабачыць
на Ратушы.

Людвісарка

Дзе гадуюцца тыя дзяўчата, якія праз жыцьцё носяць у сабе свой каштоўны дар, даючы съвету раз-пораз залатыя дарункі? Але ж не залатыя, а зусім наадварот. І ад гэтага захоплівае дух! Калісьці Марына Капілава

тлумачыла сваю філозофію бачання мэталу: ня сквапнае золата, а перадусім шчодрая латунь, цёплая медзь, мядовыя адценыні ручнога мэталу, які так любіць чалавечы дотык.

У майі успрыняцьці творчасці

Марыны сышліся разам любоў да Менску, да гісторыі, да літаратуры. Бацька Марыны Капілавай, журналіст і пісьменнік Аркадзь Капілаў, напісаў кнігу «Замкавая 2/7» пра жыхароў даваенага Менску, пра горад, які па вайне ўжко не адрадзіўся. Вельмі менская кніга. А Марына расла побач. Ды яшчэ значна раней у камяніцах гораду жыхары зацеплівалі масяндзовыя ліхтары, прыбіралі ў шапы цынавы (алаўяны) посуд, і вярталіся са сваіх цэхаў людвісары — там называліся рамеснікі, што мелі справу з

агнём, адліваючы і апрацоўваючы рэчы зь медзі, бронзы ды латуні. Усё гэта запісаны ў старых кнігах. Адкуль гэта пачула Марына?

А ўсё астатніе — ейны съвет. У ім няма месца вэрхалу і мітусыні. На ім няма плямай сыйтасыці. Часам здаецца, што варта заплюшчыць очы, і ўсё зынікне, ці раптам падзыме вецер... Але рухомы матэрыял мае вагу, і таму вобразы затрымліваюцца даўжэй. Яны тут: Грынцэса, Анубіс, Котка, Сіямкі, Багамол, Аматар хурмы...

А бранынцай мусіці пачувашца кабета, што набудзе сабе ўпрыгожваныні Марыны Капілавай. Гэта ня проста пярсыёнкі ды заувушніцы з бліскучымі каменьчыкамі. Гэта мэтал, на якім вецер пакідае свае адбіткі.

...проста ў свой час яна прачнулася і сышла са сьпіны Адзінага ў съвет, пакінуўшы таго ў чаканы..

Выставка твораў мастачкі і скульптаркі Марыны Капілавай «Сёё-тое» ціпер і да 20 сакавіка ў галерэі «Падземка» (пр. Незалежнасці, 43). Пасыпляшцаеся. Яны чакаюць.

Вольга Бабкова

ВЫСТАВЫ

10 гадоў з аднаго акна

Мастак, музыка, рэжысэр **Андрэй Плясанай** прэзентуе на сядзібе **БНФ** (вул. Варвашэні, 8) нізку фатадзымкай, зробленых з акна ў паснай кватэры, што на рагу вул. Янкі Купалы і праспекта Незалежнасці.

Сваімі ўражаннямі прыйдуць падзяліца лідэр гурту «Гарадзкія» **Піт Паўлаў**, **Igor Varashkevich** з «Крамы» ды блюзмен **Юры Несцярэнка**. Баявая тэхніка на цэнтральным праспэкце сталіцы, шматтысячныя калёны маршаў агламіцыі, кардоны міліцыі... Фотавыставка прымеркаваная да 90-годзідзя Беларускай Народнай Рэспублікі.

Слуцкае Эвангельле

У Нацыянальнай бібліятэцы да траўня працуе выставка «**Асьветнік з роду Астроскіх**» і да 15 сакавіка прэзентуецца электроннае выданье «Слуцкае Эвангельле — беларускі рукапіс XVI ст.». Абодва мерапрыемствы прысьвечаны 400-годзідзю з дня смерці Канстанціна Астроскага. На выставе «Асьветнік з роду Астроскіх» дэманструюцца выданыя к. XIX—п. XX ст., прысьвечаныя гісторыі княжага роду; старожытныя кнігі, надрукаваныя ў Астроскай і іншых другарнях XVI—XVIII стст.

12 сакавіка

19.00

Менск

R-Club

N.R.M.

·развітальны канцэрт·

р а з ь в і т в а е м с я з ь з і м о й

вул. Сурганава, 26

СПОРТ**Пасьля Дня Волі, усе — на футбол**

Стай вядомы час правядзення таварыскага матчу між зборнымі Беларусі і Турцыі. Матч пройдзе 26 сакавіка на менскім стадыёне «Дынама». Пачатак а 20-й.

КАНЦЭРТЫ**Эдуард Акулін і Алеся Камоцкі**

16 сакавіка а 18-й у малой залі к/з «Менск» — супольны канцэрт бардаў Эдуарда Акуліна і Алеся Камоцкага. Квіткі: 10000—18000. Даведкі: (029) 649-08-88, (029) 766-24-25. Каса: 328-66-38

Metallection-Fest

У клубе «Рэактар» (Веры Харужай, 29) 7 сакавіка — Metallection-Fest. Пачатак а 18-й. У мэтал-шоў возымуць удзел гурты Asguard, Imprudence, Soncavarot, Soulsides, Partyzone. Т.: 288-61-60, (029) 766-24-25, (029) 649-08-88

BLAST WINTER SHOW FESTIVAL

Таксама ў «Рэактары», і таксама для аматараў цяжкай музыкі 13 сакавіка — BLAST WINTER SHOW FESTIVAL з удзелам Diary of dreams (Нямеччына), Prophetic dream (Беларусь), Diffuzion (Беларусь), Cold in may (Беларусь), Тэорыя (Беларусь). Пачатак а 17-й. Квіткі: 40000—70000. Т.: (029) 336-47-69

ТЭАТРЫ**Купалаўскі тэатар**

7 (пт) — «Слуга двух гаспадароў»

9 (ндз) — «Паўлінка»

15 (сб), 16 (ндз) — «Дзеци Ванюшына»
ранішня спектаклі

9 (ндз) — «Паўлінка»

малая сцэна

9 (ндз) — «Балада пра кахранье»

Фільмы Свабоды - адначасова ў Гродна, Брусэлі, Бухарэсце, Любліне, Мадрыдзе, Парыжы, Празе, Нью-Ёрку, Сан-Паўла, Сафі, Вене і Вашынгтоне DC

**Запрашаем на «CUBA LIBRE!»
Фільм перакладзены на беларускую мову**

серада 5 сакавіка 2008, 18.30

Гродна, вул. Будзёнага 48а - 44 (пакашканне ТБШ)

Уваход вольны

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ**«Бязылітаснасьць»****Бязылітаснасьць (Жестокость)**

Расея, 2007, каляровы, 90 хв.

Рэжысэрка: Марына Любакова

Жанр: Драма, напарніцкае кіно з элементамі нуару

Адзнака: 7 (з 10)

Дзяўчынка Віка (Ганна Бегунова) зь няпоўнай сям'і забаўляеца тым, што з даху хрушчоўкі фатаграфуе суседзкія вокны. Аднойны ў аб'екту трапляе сцэна залётаў жанатага кавалера да палюбоўніцы Зое (Рэната Ліцьвінава). Калі Віка спрабуе шантажаваць чужаложніка, то церпіць паразу. Тады дзяўчынка

знаходзіць кінутую жанчыну — і ўцягае яе ў помсту...

Карціна Марыны Любаковай — вострая псыхалагічная драма пра злое ярыштае пакаленне, зайдзрасць, «гендерную» вайну, лютасць і спачуванне — запакаваная ў трагікамічную абортку напарніцкага кіно і лёгкага нуару.

Зоя і Віка — «Тэльма і Луіза» расейскіх джунгліяў, якія крадуць машыну, паляць дом (!) і рабуюць банк (!!). Рэната Ліцьвінава на высокіх абцасах даткліва-тэрвова ўцякае ад перасылднікаў — гэта яшчэ тое відовішча.

Стужка — гіmn ваяўнічага расейскага фэлінізму, пашлюбаванага з самотай і экзыстэнцыйнай тугой у пачешлівых інтанацыях. Мужчыны — супастаты, нягоднікі, ёлупні; у лепшым выпадку — бісэксуалы, якіх можна раскроўці на гроши. «Вы не ўяўляеце, якай гэта

цяжкая праца — жыць з мужчынам», — скардзіцца герайні Ліцьвінавай чарговаму кавалеру, каб з далікатнасцю заляпіць яму салатам у фізію.

Парушыць усе нормы, скандаліць, крычаць ва ўсё горла — і трапіць у пастку бязылітаснасьці, якая даўно чакае зручнага моманту.

Дэбютная стужка Марыны Любаковай, пастаўленая паводле сцэнару Дзяніса Радзіміна і пад прадусарствам Паўла Лунгіна, — гэта праўда харктарай і эмоцый.

Гэта фільм, які ненавязыліва, але трапна выкарыстоўвае жанравыя схемы й кінаспасылкі — ад «Акна ў двор» Хічока да амэрыканскіх «дарожных» і «напарніцкіх» фільмаў.

Гэта добрае кіно — і, нарэшце! — расейская стужка, якую сапраўды можна глядзець.

Глядзець з сумам і асалодаю.

Андрэй Расінскі

ЮЛІЯ ДАРАШКЕВІЧ

Зь вясной, дзяўчы!

КАЛІ Б...

МАЛЫОНOK

...улады хацелі
рэабілітавацца за
масавыя крымінальныя
справы супраць
прадпрымальнікаў.

Прадстаўнік МЗС:
Дзякую за пытаньне. Так, у
нас ёсьць палітычныя
вязні. Адпаведна Указу
«Аб пераходзе з ІП у
статус палітычных
вязняў», ствараецца новая
категорыя
прадпрымальнікаў. Поўная
свобода бізнесу: хуткая
рэгістрацыя, ніякіх
падаткаў і галоўнае —
ніхто не патрабуе даваць
гроши на будаўніцтва
лядовых палацаў і
бібліятэк...

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМИ

Печэрбург. Тут закончыў жыцьце сваё інжынер Бак, каторы выдаваў за свае гроши газету «Речь». Бак радзіўся на Беларусі, у Свянцяніах; на выбарах у Думу ён быў выбаршыкам у губэрні ад Свянцян і быў у хайурсе з мужыкамі процы памешчыкаў.

«Наша Ніва» №9. 1908

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991
галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:
З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),
Янка Купала (1914—1915), А.Лукевіч,
У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).
сакратарка рэдакцыі Наста Бакшанская
шэф-рэдактар Андрэй Дынько
галоўны рэдактар Андрэй Скурко
мастакі рэдактар Сяргей Харэўскі
заснавальнік Мясцовы фонд выданья
газеты «Наша Ніва»
выдавец Прыватнае прадпрыемства
«Суродыны»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Менск, а/c 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НІВА. Спасылка на «Нашу Ніву» забавляючая. І2 палос фарматам А2, 6 друк. арк. Друкарня РУП «Відавецтва «беларускі Дон друк»». Менск, пр. Ф.Скарбы, 79. Рэдакцыя не нікес адказнасць за звесткі раклімых абвестак. Кошт свабодны. Пасведчанне абрагістрыраванае ў Міністэрстві інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Юрыдычны адрес: 220101, г. Менск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанку», Менск, код 764.
Наклад 2239. Газета выдаецца 48 разоў на год.
Нумар падпісаны ў друк 23.00 05.03.2008.
Замова № 1244. Рэдакцыйны адрес: Ракасоўскага, 102-71.

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ЖЫТЛО

Маладая беларускамоўная сям'я зь дзіцем 6 гадоў здыме
адносната нае прыстойнае жытло ў Менску альбо пад Менскам
(каб часта хадзіці электраціціцця ў тобус). Разглядаючы УСЕва-
рыяны. Т.: (029) 198-32-51
Маладая беларуская сям'я зядыме кватэру ў Менску. Т.: (029)
664-66-27 (Алена), (029) 671-07-15 (Андрэй)

СЯБРОЎСКІЯ ПАДАРОЖЖЫ

Запрашаем у падарожжа «Шчучынскі раён» 9 сакавіка (нядзеялі) па маршруце: Менск—Халудок—Ражанка—Шчучын—
Вялікае Мажэйкава—Васілішкі—Лябядка Іванаўская—Менск.
14—17 сакавіка — «Падольскія Фартэцыі»: Камянец—Падольск—Хойнікі—Медыкі. Т.: 292-54-58; (029) 622-57-20;
(029) 509-12-16